

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

Бізнес технологій та економіки
(повне найменування факультету)
Кафедра бізнесу та управління
(повне найменування кафедри)

До жандарму

Пояснювальна записка

до дипломного проєкту (роботи)

Бакалавр
(ступінь вищої освіти)

на тему *Дослідження інвестиційної*
(назва теми)
привабливості суб'єкта господарювання

Виконав(ла): студент(ка) *4* курсу, групи *БІЕЗ-1213сп*

Спеціальності *076 Підприємництво*
(код і найменування спеціальності)
ТА ТОРГІВЛЯ

Освітня програма (спеціалізація)
ЕКОНОМІКА БІЗНЕСУ

Зайченко Д. А.

(ПРІЗВИЩЕ та ініціали)

Керівник *Кійко С. І.*

(ПРІЗВИЩЕ та ініціали)

Рецензент *Зеркаль А. В.*

(ПРІЗВИЩЕ та ініціали)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

Факультет Бізнес технологій та економіки
Кафедра Бізнесу та управління
Ступінь вищої освіти Бакалавр
Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля
(код і найменування)
Освітня програма (спеціалізація) Економіка бізнесу
(назва освітньої програми (спеціалізації))

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри БТАУ
ТКАЧЕНКО А.М.
« » 20 року

ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНИЙ ПРОЄКТ (РОБОТУ) СТУДЕНТА(КИ)

(ПРИЗВИЩЕ, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи) Дослідження інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання

керівник проекту (роботи) д.т.н., доц. КІЙКО С.Т.
(наукови. ступінь, вчене звання, ПРИЗВИЩЕ, ім'я, по батькові)

затверджені наказом закладу вищої освіти від «03» КВІТНЯ 2026 року № 119

2. Строк подання студентом проекту (роботи) 25.05.2026

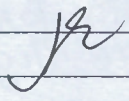
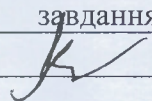
3. Вихідні дані до проекту (роботи) дані Госп. діяльності ПрАТ «Козятинхліб»

фінансова та статистична звітність, матеріали бухгалтерського обліку, внутрішня документація підприємства, наукові публікації та офіційні джерела інформації.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИЗАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА; АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИЗАБЛИВОСТІ ПрАТ «КОЗЯТИНХЛІБ»; ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИЗАБЛИВОСТІ ПрАТ «КОЗЯТИНХЛІБ».

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень, кількість слайдів, плакатів)

6. Консультанти розділів проєкту (роботи)

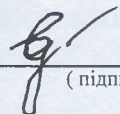
Розділ	ПРИЗВИЩЕ, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	прийняв виконане завдання
1,2,3	КІЙКО С.Т. д.т.н., доц.		

7. Дата видачі завдання « 27 » 04 2026 року.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

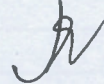
№ з/п	Назва етапів дипломного проєкту (роботи)	Срок виконання етапів проєкту (роботи)	Примітка
1.	Узгодження завдання	27.04.2026	
2.	Виконання першого розділу	04.05.2026	
3.	Виконання другого розділу	11.05.2026	
4.	Виконання третього розділу	18.05.2026	
5.	Подання на кафедру на першо-контроль	25.05.2026	

Студент(ка)


 (підпис)

 Димітро Зайченко
 (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Керівник проєкту (роботи)


 (підпис)

 Сергій Кійко
 (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

РЕФЕРАТ

Дипломна робота: 99 с., 30 табл., 3 рис., 55 джерел.

Об'єкт дослідження – процес формування інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання.

Метою цього дослідження є комплексне обґрунтування теоретичних положень і розробка практичних рекомендацій щодо оцінки та підвищення інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання в сучасних умовах господарювання. Реалізація визначеної мети передбачає виконання таких основних завдань:

- розкрити сутність інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання;
- оцінити показники інвестиційної привабливості підприємства;
- розробити заходи щодо підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

У роботі використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, зокрема: методи теоретичного узагальнення та системного аналізу; економіко-статистичні методи; методи порівняння, групування та узагальнення; коефіцієнтний аналіз; графічні та табличні методи. Інформаційною базою дослідження є фінансова звітність та статистичні матеріали за результатами виробничо-фінансової діяльності ПрАТ «КОЗЯТИНХЛІБ».

Результати проведеної роботи дозволяють дослідити питання інвестиційної привабливості ПрАТ «КОЗЯТИНХЛІБ».

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ, ФІНАНСОВИЙ СТАН, ФІНАНСОВА
СТІЙКІСТЬ, ЛІКВІДНІСТЬ, ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ, ДІЛОВА АКТИВНІСТЬ,
РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ, ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ,
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ, ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА.

Зміст

ВСТУП.....	6
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	10
1.1. Сутність інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання	10
1.2. Фактори формування інвестиційної привабливості	16
1.3. Методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості	22
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПрАТ «КОЗЯТИНХЛІБ»	37
2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження	37
2.2. Аналіз фінансово-економічного стану підприємства.....	46
2.3. Оцінка показників інвестиційної привабливості підприємства.....	55
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПрАТ «КОЗЯТИНХЛІБ»	61
3.1. Виявлення проблем та резервів підвищення інвестиційної привабливості.	61
3.2. Розробка заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості	77
ВИСНОВКИ.....	88
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	93

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах нестабільного економічного середовища, посилення конкуренції та обмеженості фінансових ресурсів питання залучення інвестицій набуває особливого значення для суб'єктів господарювання. Інвестиції виступають ключовим чинником забезпечення сталого розвитку підприємств, модернізації виробництва, впровадження інновацій та підвищення їх конкурентоспроможності як на внутрішньому, так і на зовнішніх ринках.

Сучасні підприємства функціонують в умовах високих ризиків, пов'язаних із макроекономічною нестабільністю, змінами у законодавчій базі, інфляційними процесами та геополітичними викликами. У таких умовах інвестори приділяють особливу увагу оцінці інвестиційної привабливості об'єктів вкладення капіталу, що зумовлює необхідність формування об'єктивної, комплексної та достовірної системи її оцінювання.

Інвестиційна привабливість підприємства є інтегральною характеристикою, що відображає рівень ефективності його діяльності, фінансової стійкості, платоспроможності, ділової активності та перспектив розвитку. Вона виступає важливим індикатором для потенційних інвесторів при прийнятті рішень щодо доцільності інвестування, а також для керівництва підприємства — як інструмент виявлення проблемних аспектів діяльності та визначення напрямів їх удосконалення.

Особливої актуальності набуває дослідження інвестиційної привабливості в Україні, де підприємства стикаються з необхідністю адаптації до умов трансформаційної економіки, цифровізації, інтеграції у світові ринки та післякризового відновлення. У зв'язку з цим виникає потреба у поглибленому аналізі факторів, що впливають на інвестиційну привабливість, а також у розробці ефективних заходів щодо її підвищення.

Отже, актуальність теми зумовлена необхідністю комплексного дослідження інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання, удосконалення

методичних підходів до її оцінки та розробки практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності їх діяльності і залучення інвестиційних ресурсів.

У рамках вивчення цієї теми слід звернути увагу на роботи провідних українських науковців: Адлер О., Бондарук Т. Г., Вашечко Ю. В., Гринюк Н., Дмитрієв І. А., Загороднюк О. В., Заїчко І. В., Караван Н. А., Карпенко А. В., Коць О. О., Кошельок Г. В., Ліщинський А., Мамонов К. А., Найдовська А. О., Оліфер Д. О., Павлова Г. Є., Петрашевська А. Д., Савицька О. В., Ситник Т. І., Терещенко М. К., Холод Є. С., Чеберяко О. В., Чернецька О. В.

Метою цього дослідження є комплексне обґрунтування теоретичних положень і розробка практичних рекомендацій щодо оцінки та підвищення інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання в сучасних умовах господарювання.

Реалізація визначеної мети передбачає виконання таких основних **завдань**:

- розкрити сутність інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання;
- дослідити фактори формування інвестиційної привабливості підприємства;
- узагальнити методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості;
- надати організаційно-економічну характеристику об'єкта дослідження;
- здійснити аналіз фінансово-економічного стану підприємства;
- оцінити показники інвестиційної привабливості підприємства;
- виявити основні проблеми та резерви підвищення інвестиційної привабливості;
- розробити заходи щодо підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

Об'єкт дослідження – процес формування інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів оцінки інвестиційної привабливості підприємства, а також механізми її підвищення.

Методи дослідження. У роботі використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, зокрема: методи теоретичного узагальнення та системного аналізу – для розкриття сутності інвестиційної привабливості; економіко-статистичні методи – для аналізу фінансово-економічного стану підприємства; методи порівняння, групування та узагальнення – для оцінки показників діяльності; коефіцієнтний аналіз – для оцінки фінансової стійкості, ліквідності та рентабельності; графічні та табличні методи – для наочного представлення результатів дослідження.

Інформаційно-нормативну базу дослідження складають законодавчі та нормативно-правові акти України, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, фінансова звітність підприємства, статистичні дані, аналітичні матеріали та офіційні джерела інформації.

Наукова новизна отриманих результатів:

- у роботі удосконалено підхід до комплексної оцінки інвестиційної привабливості підприємства шляхом поєднання фінансових, виробничих, соціальних та інноваційних показників у єдину інтегральну систему, що дозволяє більш обґрунтовано визначати рівень інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб».

- запропоновано систематизацію факторів формування інвестиційної привабливості підприємства з поділом їх на зовнішні та внутрішні, а також деталізацією за 16 класифікаційними ознаками, що дає можливість більш точно визначати джерела впливу на інвестиційний потенціал підприємства.

- розроблено комплекс заходів та систему управління ризиками їх реалізації, що дозволяє не лише підвищити інвестиційну привабливість ПрАТ «Козятинхліб», а й мінімізувати фінансові, виробничі та організаційні ризики при впровадженні стратегічних змін.

Практичне значення роботи полягає в розробці конкретних рекомендацій щодо підвищення інвестиційної привабливості підприємства, які можуть бути використані у практичній діяльності суб'єктів господарювання для покращення їх фінансового стану, підвищення ефективності управління та залучення інвестицій.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел, додатків. Обсяг роботи - 93 сторінки друкованого тексту включає 30 таблиць, 3 рисунки, список використаних джерел з 55 найменувань та 5 додатків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання

Інвестиційна привабливість може розглядатися на рівні країни, галузі, регіону, підприємства. Підприємство в цій системі є кінцевим пунктом вкладення засобів, де реалізуються конкретні проекти. Для стратегічного інвестора не будуть достатньо переконливими аргументи інвестування засобів, наприклад, у металургійний комбінат, якщо розвиток цієї галузі в масштабах міжнародної економіки знаходиться в кризовому стані. Також, незважаючи на всю фінансову вигідність проекту, ризик політичної й економічної нестабільності в державі зведе нанівець будь-які зусилля по залученню інвесторів.

Поняття інвестиційної привабливості підприємств наведено в табл. 1.1

Таблиця 1.1 – Поняття інвестиційної привабливості підприємств

№	Автор	Визначення
1	2	3
1	Гуткевич С. О., Пулій О.В.	Інтегральна оцінка переваг та недоліків об'єктів інвестування, яка визначає можливість та доцільність прийняття рішення інвестором щодо інвестування в певний економічний об'єкт.
2	Спіфанова І. Ю., Гладка Д.О.	Комплексна характеристика об'єкта майбутнього інвестування або сукупність показників фінансово--економічного стану, управлінської діяльності, що здатні задовольнити вимоги інвесторів.
3	Жихор О. Б., Більська О.В., Юхно І.Є.	Досягнення мінімального ризику при вкладенні фінансових ресурсів у цінні папери стабільно функціонуючого підприємства, яке спроможне забезпечити отримання прибутку у майбутньому періоді.
4	Костирко Л.А., Костирко Р.О., Мадірова Е.С., Серед О.О.	Комплексна характеристика умов зовнішнього середовища та внутрішніх фінансових можливостей залучати інвестиційні ресурси з метою забезпечення їх сталого розвитку.
5	Кривий Р. З., Кобеля З.І., Мельник О.І.	Комплекс різноманітних факторів, таких як рівень фінансово--економічного, маркетингового, кадрового, інфраструктурного, правового забезпечення, соціальних, матеріально--технічних, виробничих, ринкових та інших характеристик суб'єкта господарювання, як модель кількісних та якісних показників, яка забезпечує пріоритетне становище суб'єктів господарювання у конкурентній боротьбі за інвестиційні ресурси.
6	Ніконова Н. В.	Сукупність характеристик його фінансово--господарської та управлінської діяльності, перспектив розвитку та можливості залучення інвестиційних ресурсів.

Продовження табл. 1.1

1	2	3
7	Бланк І. О.	визначає інвестиційну привабливість підприємства як інтегральну характеристику окремих компаній (фірм) об'єктів майбутнього інвестування з позиції перспективності розвитку, обсягу і перспектив збуту продукції, ефективності використання активів і їх ліквідності, стану платоспроможності та фінансової стійкості.
8	Боярко І. М.	розглядає як справедливу кількісну та якісну інтегральна характеристику внутрішніх та зовнішніх можливостей об'єкта потенційного інвестування залучати та використовувати інвестиційні ресурси для свого розвитку і забезпечувати максимізацію економічного ефекту суб'єктам інвестування при мінімальному інвестиційному ризику.
9	Ферлій В. В.	вважає, що інвестиційна привабливість - це багаторівнева інтегральна характеристика сукупності економіко-психологічних аспектів оцінки підприємства, побудована при тісній взаємодії з потенційними інвесторами, яка відповідає їхнім вимогам та забезпечує позитивний ефект від вкладень.
10	Майорова Т. В.	розширює поняття інвестиційної привабливості, як інтегральну характеристику з точки зору наявного фінансового стану, можливостей розвитку техніко-економічного та організаційного рівня виробництва, соціальної безпеки та інформаційної забезпеченості.
11	Завгородній А.Г.	вважає, що інвестиційна привабливість – це узагальнена характеристика переваг і недоліків інвестування окремих об'єктів чи напрямів з позиції конкретного інвестора. При цьому відрізняють інвестиційну привабливість окремих регіонів, галузей економіки, реальних проектів, окремих фінансових (фондових) інструментів.
12	Сафонов Ю.М.	визначає, що інвестиційна привабливість підприємства характеризується сукупністю показників його фінансово-економічного стану, на основі аналізу яких потенційний інвестор може прийняти управлінське рішення щодо доцільності вкладення вільних коштів у розвиток цього підприємства без значного ризику їх втрати або неотримання очікуваного доходу на інвестований капітал.
13	Соболь В. А.	визначає інвестиційну привабливість, як загальну характеристику виробництва, що може забезпечити найефективнішу реалізацію інвестиційної стратегії інвестора.
14	Янковський К. П.	розглядає інвестиційну привабливість з позиції перспективного розвитку підприємства та можливості залучення інвестиційних ресурсів.
15	Крамаренко К. М.	розглядає як інтегральний показник, певна узагальнююча характеристика доцільності інвестування визначеного об'єкта з позицій конкретного інвестора.

Джерело: [6; 12; 16; 19; 23; 25]

Аналіз наведених у табл. 1.1 визначень дозволяє узагальнити наукові підходи до трактування сутності інвестиційної привабливості підприємства та згрупувати їх за кількома ключовими напрямками.

Першу групу становить інтегральний (узагальнюючий) підхід, відповідно до якого інвестиційна привабливість розглядається як комплексна характеристика або інтегральний показник. Представники цього підходу (Гуткевич С. О., Пулій О.В.; Бланк І. О.; Боярко І. М.; Майорова Т. В.; Крамаренко К. М.) акцентують увагу на поєднанні кількісних і якісних параметрів діяльності підприємства. У цих визначеннях інвестиційна привабливість виступає узагальненою оцінкою, що враховує фінансовий стан, перспективи розвитку, ефективність використання ресурсів та інші характеристики, які в сукупності формують рішення інвестора.

Другу групу формує факторний підхід, у межах якого інвестиційна привабливість визначається через сукупність внутрішніх і зовнішніх факторів. До нього належать визначення Костирко Л.А. та ін., Кривого Р. З. та ін., Ніконової Н. В. У цих трактуваннях основна увага приділяється впливу різноманітних факторів: фінансово-економічних, управлінських, виробничих, ринкових, соціальних та правових. Інвестиційна привабливість у цьому випадку виступає як результат взаємодії цих факторів, що визначають можливості підприємства залучати інвестиції.

Третю групу становить результативно-ризиковий підхід, який акцентує увагу на співвідношенні прибутковості та ризику інвестування. Його представниками є Жихор О. Б. та ін., Сафонов Ю. М. У межах цього підходу інвестиційна привабливість трактується як здатність підприємства забезпечити отримання доходу при мінімальному рівні ризику. Такий підхід є особливо важливим для інвесторів, оскільки безпосередньо пов'язаний із прийняттям інвестиційних рішень.

Четверту групу складає управлінсько-орієнтований (інвесторський) підхід, який розглядає інвестиційну привабливість з позиції задоволення вимог інвестора. До нього належать визначення Єпіфанової І. Ю. та ін., Завгороднього А. Г., Соболя В. А., Янковського К. П. У цих трактуваннях підкреслюється, що інвестиційна привабливість є відносною категорією і залежить від цілей, очікувань та критеріїв конкретного інвестора, а також від можливості підприємства реалізувати його інвестиційну стратегію.

Окремо можна виділити поведінково-комунікаційний підхід, представлений Ферлієм В. В., який доповнює класичні економічні підходи врахуванням психологічних аспектів та взаємодії підприємства з потенційними інвесторами. У цьому випадку інвестиційна привабливість формується не лише на основі об'єктивних показників, але й через сприйняття підприємства інвесторами.

Таким чином, проведений аналіз свідчить про відсутність єдиного універсального підходу до визначення інвестиційної привабливості підприємства. Більшість науковців розглядають її як комплексну багатофакторну категорію, що поєднує фінансові, економічні, управлінські та ринкові характеристики підприємства і визначає доцільність інвестування з урахуванням ризику та очікуваної ефективності.

Узагальнюючи визначення інвестиційної привабливості підприємств на основі табл. 1.1, можна сказати, що вона є інтегральною багатофакторною характеристикою суб'єкта господарювання, яка формується під впливом сукупності внутрішніх і зовнішніх чинників, відображає рівень його фінансово-економічного стану, ефективність діяльності, перспективи розвитку та здатність генерувати прибуток за прийнятного рівня ризику, і в результаті визначає доцільність та привабливість вкладення інвестиційних ресурсів з позиції потенційного інвестора.

Складові інвестиційної привабливості підприємств наведено в табл. 1.2.

Таблиця 1.2 - Складові інвестиційної привабливості підприємств

Складова	Опис
1	2
Фінансова стабільність	Характеризує здатність підприємства підтримувати платоспроможність, фінансову стійкість, ефективно використовувати ресурси та забезпечувати стабільний прибуток у довгостроковій перспективі.
Управлінська ефективність	Відображає якість системи управління, професіоналізм керівництва, здатність приймати обґрунтовані рішення, ефективно організовувати діяльність і досягати поставлених цілей.
Інноваційний потенціал	Визначає здатність підприємства до впровадження нових технологій, продуктів і процесів, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності та довгострокового розвитку.

Продовження табл. 1.2

1	2
Конкурентоспроможність	Характеризує позиції підприємства на ринку, рівень попиту на продукцію, здатність витримувати конкуренцію та адаптуватися до змін ринкового середовища.
Політична та економічна стабільність	Відображає вплив зовнішнього середовища, зокрема макроекономічної ситуації, державної політики, законодавства та рівня ризиків, що можуть впливати на діяльність підприємства.
Стратегічне планування	Показує наявність чіткої стратегії розвитку, довгострокових цілей і планів, спрямованих на підвищення ефективності діяльності та залучення інвестицій.
Екологічна та соціальна відповідальність	Відображає дотримання підприємством екологічних норм, соціальних стандартів, а також його репутацію та вплив на суспільство, що підвищує довіру інвесторів.

Джерело: [26; 29; 31]

Таким чином, інвестиційна привабливість підприємства формується під впливом комплексу взаємопов'язаних складових, серед яких ключове місце займають фінансова стабільність, ефективність управління, інноваційний розвиток, рівень конкурентоспроможності, якість стратегічного планування, а також зовнішні умови функціонування і соціально-екологічна відповідальність, що в сукупності визначають здатність підприємства забезпечувати стійкий розвиток, мінімізувати ризики та створювати сприятливі умови для залучення інвестиційних ресурсів.

Для підприємств інвестиційна привабливість має ще більшу значущість, оскільки вони функціонують в умовах глобалізації, де економічні, соціальні та політичні фактори можуть значно змінювати правила гри на ринку. Підприємство, яке не має високого рівня інвестиційної привабливості, ризикує втратити фінансову підтримку, що може призвести до зниження конкурентоспроможності, відставання від інноваційних тенденцій, а в найгіршому випадку — до економічних труднощів або навіть банкрутства. Тому важливо для підприємствам активно працювати над підвищенням своєї інвестиційної привабливості, розвиваючи фінансову стабільність, інноваційний потенціал, стратегічне управління та ефективність операцій.

Значення інвестиційної привабливості для підприємств наведено в табл. 1.3.

Таблиця 1.3 - Значення інвестиційної привабливості для підприємств

Аспект	Значення для підприємства
Залучення інвестицій	Забезпечує можливість отримання додаткових фінансових ресурсів від зовнішніх інвесторів для розвитку виробництва, модернізації обладнання та реалізації нових проєктів.
Фінансова стійкість	Сприяє зміцненню фінансового стану підприємства, підвищенню його платоспроможності та зниженню залежності від позикових коштів.
Конкурентні переваги	Дозволяє підприємству займати більш сильні ринкові позиції завдяки покращенню якості продукції, зниженню витрат і підвищенню ефективності діяльності.
Інноваційний розвиток	Створює умови для впровадження нових технологій, продуктів і управлінських рішень, що підвищують загальну ефективність підприємства.
Розширення діяльності	Сприяє виходу на нові ринки, збільшенню обсягів виробництва та диверсифікації видів діяльності підприємства.
Підвищення ефективності управління	Покращує систему прийняття управлінських рішень, оптимізує використання ресурсів та підвищує загальну результативність діяльності підприємства.

Джерело: [33; 36; 38]

Таким чином, інвестиційна привабливість підприємства має стратегічно важливе значення, оскільки вона визначає його здатність залучати інвестиційні ресурси, забезпечувати фінансову стабільність і конкурентоспроможність, сприяє інноваційному розвитку та розширенню господарської діяльності, а також підвищує ефективність управління, що в сукупності формує довгострокові перспективи сталого розвитку суб'єкта господарювання та зміцнює його позиції на ринку.

Отже, інвестиційна привабливість підприємства є складною, багатовимірною економічною категорією, яка формується на основі різних наукових підходів до її трактування, включає систему взаємопов'язаних внутрішніх і зовнішніх складових (фінансова стабільність, управлінська ефективність, інноваційний потенціал, конкурентоспроможність, стратегічне планування, соціально-екологічна відповідальність та інші), а також виконує ключову роль у забезпеченні можливостей залучення інвестицій, зміцнення фінансового стану, підвищення конкурентних позицій, стимулювання інноваційного розвитку та розширення масштабів діяльності підприємства, що в сукупності визначає його здатність до

довгострокового сталого розвитку та ефективного функціонування в умовах ринкової економіки.

1.2. Фактори формування інвестиційної привабливості

Інвестиційна привабливість підприємства формується під впливом складної системи взаємопов'язаних факторів, які визначають його здатність залучати інвестиційні ресурси, забезпечувати ефективне їх використання та досягати стабільного економічного розвитку. У сучасних умовах ринкової економіки ці фактори набувають особливого значення, оскільки інвестори все більше орієнтуються не лише на поточні фінансові результати, а й на довгострокові перспективи розвитку суб'єкта господарювання.

Важливу роль у формуванні інвестиційної привабливості відіграє поділ факторів на внутрішні та зовнішні. Внутрішні фактори відображають стан самого підприємства, його фінансову стійкість, рівень управління, виробничий потенціал, інноваційні можливості та кадрове забезпечення. Зовнішні фактори, у свою чергу, включають макроекономічну ситуацію, інвестиційний клімат у країні, політичну стабільність, рівень розвитку ринкової інфраструктури та нормативно-правове середовище.

Таким чином, дослідження факторів формування інвестиційної привабливості є важливим етапом комплексного аналізу підприємства, оскільки дозволяє виявити ключові умови, що впливають на його інвестиційну привабливість, визначити сильні та слабкі сторони діяльності, а також сформулювати обґрунтовані напрями підвищення ефективності використання інвестиційного потенціалу.

Фактори, що впливають на інвестиційну привабливість компанії наведені на рис. 1.1.



Рисунок 1.1 - Фактори, що впливають на інвестиційну діяльність компанії
Джерело: [39; 41; 45]

Зовнішні і внутрішні фактори, що впливають на інвестиційну привабливість компанії, формують певні системи зовнішніх і внутрішніх ризиків, що виникають за інвестиційного кредитування підприємницької діяльності. Хоча на рис. 1.1. усі фактори пронумеровано, це не означає, що якийсь з них є більш або менш пріоритетним настільки, що за оцінювання інвестиційної привабливості компанії йому має надаватися найбільше значення або, що він може не братися до уваги. Необхідно застосовувати комплексний підхід, що передбачає аналіз усіх факторів з урахуванням їх взаємних зв'язків і впливів.

1. Галузева приналежність підприємства є одним із ключових зовнішніх факторів, що визначають його інвестиційну привабливість, оскільки саме вона

формує загальний рівень ризику, темпи розвитку та потенційну прибутковість бізнесу. Інвестори, оцінюючи підприємство, насамперед враховують перспективність галузі, рівень конкуренції, бар'єри входу на ринок, технологічні зміни та циклічність попиту. Наприклад, підприємства високотехнологічних або експортно-орієнтованих галузей зазвичай мають вищу інвестиційну привабливість порівняно з галузями, що перебувають у стагнації або мають низькі темпи зростання. Крім того, важливу роль відіграє державна підтримка галузі, рівень її регулювання та інтеграція у міжнародні ринки, що суттєво впливає на очікувану дохідність інвестицій.

2. Місце розташування підприємства є важливим зовнішнім фактором, який впливає на доступ до ресурсів, логістику, витрати на виробництво та збут продукції, а також на загальну ефективність діяльності. Підприємства, розташовані у великих економічних центрах або регіонах із розвинутою інфраструктурою, мають кращий доступ до ринків збуту, кваліфікованої робочої сили, фінансових установ та постачальників. Водночас вигідне географічне положення може забезпечувати зниження транспортних витрат та підвищення конкурентоспроможності продукції. Для інвесторів цей фактор є важливим індикатором потенційної ефективності вкладень, оскільки безпосередньо впливає на собівартість та швидкість обігу капіталу.

3. Відносини підприємства з органами державної та місцевої влади є важливим зовнішнім фактором, що впливає на рівень інвестиційної привабливості через регуляторне середовище, податкову політику, доступ до державних програм підтримки та адміністративні бар'єри. Сприятливі та прозорі відносини з владою можуть забезпечити підприємству стабільність умов ведення бізнесу, спрощення дозвільних процедур, участь у державних тендерах та отримання пільг або субсидій. Водночас конфліктні або нестабільні відносини можуть підвищувати ризики для інвесторів, створюючи невизначеність щодо майбутньої діяльності підприємства та можливих змін у регуляторній політиці.

4. Структура власності та якість власників підприємства є важливим внутрішнім фактором, який суттєво впливає на рівень довіри інвесторів. Прозора

структура власності, наявність стратегічних інвесторів або професійних акціонерів підвищує інвестиційну привабливість підприємства, оскільки свідчить про стабільність управління та чіткість корпоративного контролю. Натомість концентрована або непрозора структура власності може створювати ризики корпоративних конфліктів, неефективного управління та виведення капіталу. Також важливим є рівень зацікавленості власників у розвитку бізнесу та їх готовність реінвестувати прибуток у стратегічні проекти.

5. Виробничий потенціал підприємства відображає його здатність ефективно здійснювати виробничу діяльність і є важливим внутрішнім фактором інвестиційної привабливості. Він включає стан основних засобів, рівень технологічного оснащення, виробничі потужності, ефективність використання ресурсів та можливості масштабування виробництва. Високий виробничий потенціал свідчить про здатність підприємства швидко адаптуватися до змін попиту та впроваджувати нові продукти, що підвищує його конкурентоспроможність. Для інвесторів цей фактор є показником стабільності та перспективності бізнесу, оскільки безпосередньо впливає на обсяги виробництва та рівень прибутковості.

6. Фінансовий стан підприємства є одним із найважливіших внутрішніх факторів, що визначає його інвестиційну привабливість, оскільки він характеризує здатність підприємства генерувати прибуток, виконувати свої зобов'язання та забезпечувати фінансову стійкість. Аналіз фінансового стану включає оцінку ліквідності, платоспроможності, рентабельності, ділової активності та структури капіталу. Стабільний фінансовий стан свідчить про ефективне управління ресурсами та знижує ризики для інвесторів. Натомість фінансова нестабільність або високий рівень заборгованості можуть суттєво зменшувати інвестиційну привабливість підприємства.

7. Якість менеджменту є критично важливим внутрішнім фактором, що визначає ефективність управління підприємством і його здатність до розвитку. Професійність управлінської команди, її досвід, стратегічне мислення та здатність швидко приймати ефективні рішення безпосередньо впливають на результати

діяльності підприємства. Ефективний менеджмент забезпечує оптимізацію витрат, підвищення продуктивності праці, впровадження інновацій та адаптацію до змін зовнішнього середовища. Для інвесторів сильна управлінська команда є гарантією стабільного розвитку бізнесу та зниження управлінських ризиків.

8. Інвестиційна програма підприємства відображає його стратегічні наміри щодо розвитку та є важливим внутрішнім фактором інвестиційної привабливості. Вона включає заплановані інвестиційні проекти, напрями використання капіталу, очікувану ефективність вкладень та строки їх реалізації. Наявність чітко сформованої інвестиційної програми свідчить про стратегічне бачення розвитку підприємства та його орієнтацію на довгострокове зростання. Для інвесторів це є важливим сигналом прозорості та прогнозованості діяльності підприємства, що дозволяє оцінити потенційну дохідність та рівень ризику вкладень.

Класифікація факторів, що впливають на інвестиційну привабливість підприємства, є важливим етапом її комплексного дослідження, оскільки дозволяє систематизувати різноманітні чинники впливу та визначити їхню роль у формуванні загального інвестиційного потенціалу суб'єкта господарювання. Такий підхід забезпечує більш глибоке розуміння природи інвестиційної привабливості, сприяє виявленню ключових детермінант її підвищення та дозволяє оцінити ступінь впливу окремих груп факторів залежно від різних класифікаційних ознак.

Фактори, що впливають на інвестиційну привабливість підприємства за класифікаційними ознаками наведено в табл. 1.4.

Таблиця 1.4 - Фактори, що впливають на інвестиційну привабливість підприємства за класифікаційними ознаками

№	Класифікаційна ознака	Група факторів	Приклади факторів
1	2	3	4
1	За походженням	Зовнішні	економічна ситуація, інвестиційний клімат, інфляція
2		Внутрішні	фінансовий стан, менеджмент, виробничий потенціал
3	За рівнем впливу	Макрорівень	політична стабільність, законодавство, податкова система
4		Мікрорівень	структура витрат, ефективність управління, рентабельність

Продовження табл. 1.4

1	2	3	4
5	За сферою впливу	Економічні	прибутковість, ліквідність, платоспроможність
6		Соціальні	умови праці, кадровий потенціал, соціальна відповідальність
7		Технологічні	рівень автоматизації, інновації, модернізація виробництва
8		Екологічні	екологічні стандарти, вплив на довкілля
9	За характером впливу	Позитивні	зростання попиту, державна підтримка, інвестиційні програми
10		Негативні	економічні кризи, високі ризики, нестабільність ринку
11	За ступенем контролюваності	Контрольовані	витрати, персонал, виробництво
12		Неконтрольовані	інфляція, курс валюти, законодавчі зміни
13	За тривалістю дії	Короткострокові	сезонність попиту, тимчасові зміни ринку
14		Довгострокові	стратегія розвитку, технологічний рівень
15	За джерелом виникнення	Ринкові	конкуренція, попит, ціни
16		Внутрішньоорганізаційні	структура управління, корпоративна культура

Джерело: [47; 49; 54]

Таким чином, систематизація факторів за класифікаційними ознаками свідчить про їх багаторівневий та комплексний характер впливу на інвестиційну привабливість підприємства. Виявлено, що на формування інвестиційного потенціалу одночасно впливають зовнішні та внутрішні, економічні, соціальні, технологічні та екологічні, контрольовані й неконтрольовані, а також коротко- і довгострокові фактори. Така багатовимірність підтверджує необхідність системного підходу до оцінки інвестиційної привабливості, що дозволяє враховувати як умови зовнішнього середовища, так і внутрішні можливості підприємства для забезпечення його сталого розвитку та підвищення інвестиційної активності.

Отже, фактори, що впливають на інвестиційну привабливість компанії, поділяються на зовнішні та внутрішні, і їх взаємодія визначає загальну картину її потенціалу для залучення капіталу. Зовнішні фактори, такі як економічне середовище, політична ситуація та технологічний розвиток, можуть створювати як

можливості, так і ризики для компанії. Водночас внутрішні фактори, зокрема фінансовий стан, виробничі можливості та ефективність менеджменту, безпосередньо впливають на її здатність генерувати прибуток і забезпечувати стабільний розвиток. Оцінка цих факторів є ключовою для прийняття рішень про інвестиції та визначення рівня ризиків, що допомагає інвесторам зробити обґрунтований вибір щодо розміщення своїх капіталовкладень.

1.3. Методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості

Інтегральна оцінка інвестиційної привабливості - показник, у якому відтворюються значення інших показників, скоригованих у відповідності до їх вагомості та інших чинників. В Україні розроблена і діє Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій, що затверджена наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 23.02.98. та Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану підприємств та організацій від 27.06.1997 № 81 [1; 2].

Інтегральна оцінка дає змогу поєднати в одному показнику багато різних за назвою, одиницями виміру, вагомістю та іншими характеристиками чинників. Це спрощує процедуру оцінки конкретної інвестиційної пропозиції, а інколи є єдино можливим варіантом її проведення і надання об'єктивних остаточних висновків. Фінансова оцінка підприємств передбачає розрахунок понад 40 відповідних показників за різними напрямками господарської діяльності компанії. Отримані внаслідок такої оцінки великі масиви значень показників фактично не дають змогу зробити остаточний висновок, тому що:

- по-перше, кожний показник, крім його значення у цифровому вираженні, має ще й значення вагомості, яке у традиційній формі подання матеріалу відсутнє;

- по-друге, для визначення співвідношення вагомості різних показників інвестору потрібно ці співвідношення зафіксувати і здійснити відповідні розрахунки;
- по-третє, визначення вагомості показника в цілому є досить складною і конче відповідальною процедурою у системі оцінки, тому для її виконання залучаються спеціально підготовлені експерти.

У практичному використанні метод інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств сприяє збільшенню кількості потенційних інвесторів в Україні і відповідно швидшій відбудові виробничої сфери держави. Зазначений метод у простому і наочному поданні забезпечує достатньо об'єктивне бачення фінансової ситуації на підприємстві, в яке передбачається вкласти інвестиції. Суб'єктивізм, який супроводжує будь-яку оцінку, особливо при визначенні вагомості показників, практично усувається внаслідок можливості проведення контрольних оперативних розрахунків по декількох підприємствах на підставі розробленого до цього методу програмного комплексу із застосуванням обчислювальної техніки.

Усім групам показників оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій, а також показникам, розміщеним у цих групах, присвоюються, залежно від їх вагомості, відповідні числові значення. Як і граничні значення показників, вагомість може коригуватись. Вказана вагомість є похідною від часу, конкретної політичної, соціальної ситуації, інших факторів, а тому ця характеристика має вірогідне походження.

Послідовність аналізу доданків інвестиційної привабливості підприємств базується на системному підході, що відбиває закономірності взаємозв'язків частин у цілому, їхню ієрархію й субординацію. Системна послідовність доданків інвестиційної привабливості підприємств, визначається рухом від часткового до загального, від функціонально-ресурсної спрямованості виробництва до його організаційної й відтворювальної структур. Таким чином, всі складові інвестиційної привабливості розглядаються як закономірні частини цілого.

Послідовність доданків вибудована також з урахуванням думки експертів - представників інвестиційних інститутів і економічних служб різних підприємств. Приймається до уваги й суб'єктивний фактор, тому що в кожному окремому випадку певну роль у виборі пріоритетів інвестування грає психологія окремого інвестора. Таким чином, із принципу системності випливає принцип пріоритетів. У практиці господарювання самим пріоритетним доданком вважається фінансова привабливість підприємства, тому що саме вона характеризує можливість одержання максимального прибутку від інвестицій при мінімізації витрат на ресурси.

Для отримання необхідної аналітичної інформації розв'язують групу аналітичних задач, яку можна зобразити як загальну модель. В економіці існує дуже багато таких моделей. На нашу думку, найбільш вдалою є модель, котру запропонував Мних Є.В. у своєму навчальному посібнику (табл. 1.5).

Таблиця 1.5 - Загальна модель аналізу фінансового стану підприємства

№	Задача	Опис завдання	Модель чи метод оцінки
1	Аналіз майнового стану підприємства	Дослідження складу, структури та динаміки активів підприємства, оцінка ефективності їх використання та змін у майновій базі	Горизонтальний і вертикальний аналіз балансу, аналіз структури активів
2	Аналіз ліквідності й платоспроможності	Оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати короткострокові та довгострокові зобов'язання	Коефіцієнти ліквідності (поточна, швидка, абсолютна), аналіз платоспроможності
3	Аналіз фінансової стійкості	Визначення рівня залежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування та здатності забезпечувати стабільний розвиток	Коефіцієнти автономії, фінансового левериджу, забезпеченості власними оборотними коштами
4	Аналіз ділової активності	Оцінка ефективності використання ресурсів підприємства та швидкості їх обороту	Коефіцієнти оборотності активів, дебіторської та кредиторської заборгованості, запасів
5	Аналіз рентабельності	Визначення рівня прибутковості діяльності підприємства та ефективності використання капіталу	Показники рентабельності (активів, власного капіталу, продажів, продукції)

Джерело: [1; 2]

Табл. 1.5 містить основні завдання для аналізу фінансової та економічної діяльності підприємства, що дають змогу оцінити його здатність залучати інвестиції, підтримувати стабільність та забезпечувати фінансовий розвиток.

Аналіз майнового стану підприємства передбачає дослідження складу, структури та динаміки його активів з метою оцінки ефективності формування та використання майнової бази. У процесі такого аналізу вивчаються необоротні та оборотні активи, їх питома вага у загальній структурі балансу, а також зміни, що відбулися за певний період. Особлива увага приділяється оцінці стану основних засобів, рівню їх зносу, оновленню матеріально-технічної бази та достатності оборотних коштів для забезпечення безперервності господарської діяльності. Результати аналізу дозволяють зробити висновки щодо ефективності управління майном підприємства, його виробничого потенціалу та здатності формувати основу для подальшого розвитку й залучення інвестицій.

Для оцінки майнового стану підприємства доцільно використовувати п'ять показників, розраховуючи їх у порядку, наведеному в табл. 1.6.

Таблиця 1.6 - Показники майнового стану підприємства

№ з/п	Показник	Порядок розрахунку або джерело одержання вихідних даних
1	Загальна вартість активів	Валюта балансу (форма №1 «Баланс»)
2	Необоротні активи	Розділ I активу балансу (форма №1)
3	Оборотні активи	Розділ II активу балансу (форма №1)
4	Основні засоби (залишкова вартість)	Рядок балансу «Основні засоби» (форма №1)
5	Коефіцієнт зносу основних засобів	Знос ОЗ / Первісна вартість ОЗ
6	Коефіцієнт придатності основних засобів	Залишкова вартість ОЗ / Первісна вартість ОЗ
7	Частка оборотних активів у майні	Оборотні активи / Загальна вартість активів
8	Частка необоротних активів у майні	Необоротні активи / Загальна вартість активів
9	Дебіторська заборгованість	Рядки активу балансу (форма №1)
10	Грошові кошти та їх еквіваленти	Рядок «Грошові кошти» (форма №1)

Джерело: [1; 2]

У загальному, аналіз майнового стану підприємства допомагає зрозуміти, чи є у нього достатньо ресурсів для розвитку, чи ефективно використовується майно, а також чи здатне підприємство виконувати свої зобов'язання перед кредиторами

та інвесторами. Це важливий інструмент для оцінки фінансової стабільності і потенціалу підприємства в умовах змінного економічного середовища.

Аналіз ліквідності та платоспроможності спрямований на оцінку здатності підприємства своєчасно та в повному обсязі виконувати свої короткострокові й довгострокові фінансові зобов'язання. У межах цього аналізу розраховуються основні коефіцієнти ліквідності, такі як коефіцієнт поточної, швидкої та абсолютної ліквідності, які дозволяють визначити рівень покриття зобов'язань ліквідними активами. Платоспроможність підприємства відображає його фінансову надійність та стабільність у розрахунках із кредиторами, постачальниками та іншими контрагентами. Високі показники ліквідності свідчать про низький ризик банкрутства та підвищують довіру інвесторів, тоді як їх зниження сигналізує про можливі фінансові труднощі.

У табл. 1.7 наведена прийнята класифікація активів і пасивів.

Таблиця 1.7 - Класифікація активів по ліквідності й пасивів по терміновості

Активи в порядку зниження їхньої ліквідності	Склад у балансі	Пасиви в порядку зниження терміновості	Склад у балансі
Найбільш ліквідні активи (A1)	Грошові кошти та їх еквіваленти, короткострокові фінансові інвестиції	Найбільш строкові зобов'язання (П1)	Кредиторська заборгованість, поточні зобов'язання за розрахунками
Швидко реалізовані активи (A2)	Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги та інша поточна дебіторська заборгованість	Короткострокові пасиви (П2)	Короткострокові кредити банків, поточна заборгованість за зобов'язаннями
Повільно реалізовані активи (A3)	Запаси, незавершене виробництво, готова продукція	Середньо- та довгострокові пасиви (П3)	Довгострокові кредити та позики, відстрочені зобов'язання
Важко реалізовані активи (A4)	Необоротні активи: основні засоби, нематеріальні активи, довгострокові фінансові інвестиції	Постійні пасиви (П4)	Власний капітал: статутний капітал, нерозподілений прибуток, резерви

Джерело: [1; 2]

Баланс є абсолютно ліквідним, якщо по кожній групі зобов'язань є відповідне покриття активами, тобто «Ресторан здатна без істотних проблем погасити свої зобов'язання. Недолік активів того або іншого ступеня ліквідності свідчить про можливі ускладнення у виконанні своїх зобов'язань. Умови ліквідності можуть бути представлені в наступному виді:

$$A1 \geq П1, A2 \geq П2, A3 \geq П3, A4 \leq П4. \quad (1.1.)$$

Виконання четвертої нерівності обов'язкове при виконанні перших трьох, оскільки

$$A1 + A2 + A3 + A4 = П1 + П2 + П3 + П4 \quad (1.2.)$$

Теоретично це означає, що в підприємства дотримується мінімальний рівень фінансової стійкості - є власні оборотні кошти

$$(П4 - A4) > 0 \quad (1.3.)$$

У випадку, коли одне або кілька нерівностей системи мають протилежний знак від зафіксованого в оптимальному варіанті, ліквідність балансу в більшому або меншому ступені відрізняється від абсолютної. Як правило, недолік високоліквідних засобів заповнює менш ліквідними.

Ця компенсація носить лише розрахунковий характер, оскільки в реальній платіжній ситуації менш ліквідні активи не можуть замінити більше ліквідні.

Баланс є абсолютно не ліквідним, підприємство не платоспроможне, якщо має місце співвідношення, протилежне абсолютної ліквідності:

$$A1 \leq П1, A2 \leq П2, A3 \leq П3, A4 \geq П4 \quad (1.4.)$$

Цей стан характеризується відсутністю в підприємства власних оборотних коштів і відсутністю можливості погасити поточні зобов'язання без продажу необоротних активів.

Проведений за викладеною схемою аналіз ліквідності балансу є наближеним. Більше детальним є аналіз платоспроможності за допомогою фінансових коефіцієнтів.

Для детальної оцінки ліквідності, платоспроможності та кредитоспроможності підприємства доцільно використовувати більшу кількість

показників, ніж для оцінки майнового стану. Розгляньмо тепер порядок розрахунку показників, призначеного для цієї мети (табл. 1.8).

Таблиця 1.8 - Показники оцінки ліквідності, платоспроможності та кредитоспроможності підприємства

№ з/п	Показник	Порядок розрахунку або джерело одержання вихідних даних
1	Коефіцієнт загальної ліквідності	Оборотні активи / Поточні зобов'язання
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	(Оборотні активи – Запаси) / Поточні зобов'язання
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	(Грошові кошти + КФІ) / Поточні зобов'язання
4	Коефіцієнт поточної ліквідності	Оборотні активи / Короткострокові зобов'язання
5	Чистий оборотний капітал	Оборотні активи – Поточні зобов'язання
6	Коефіцієнт покриття зобов'язань	Грошові кошти / Поточні зобов'язання
7	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	(Власні оборотні кошти) / Власний капітал
8	Коефіцієнт співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості	Дебіторська заборгованість / Кредиторська заборгованість
9	Коефіцієнт платоспроможності	Власний капітал / Загальні зобов'язання
10	Коефіцієнт фінансового ризику	Позиковий капітал / Власний капітал
11	Коефіцієнт покриття короткострокових зобов'язань	Оборотні активи / Короткострокові зобов'язання
12	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	(Власний капітал – Необоротні активи) / Оборотної активи
13	Коефіцієнт ліквідності запасів	Запаси / Поточні зобов'язання
14	Частка грошових коштів у оборотних активах	Грошові кошти / Оборотної активи
15	Частка дебіторської заборгованості в активах	Дебіторська заборгованість / Загальні активи
16	Коефіцієнт фінансової автономії	Власний капітал / Валюта балансу
17	Коефіцієнт залежності	Позиковий капітал / Валюта балансу
18	Коефіцієнт термінової ліквідності	Найбільш ліквідні + швидколіквідні активи / Поточні зобов'язання
19	Інтервал самофінансування	Грошові кошти / Середньоденні витрати
20	Коефіцієнт покриття боргів	Грошовий потік / Загальні зобов'язання

Джерело: [1; 2]

На основі всебічної і ретельної оцінки за цими показниками можна не тільки оцінити в динаміці стан і тенденції ліквідності, платоспроможності підприємства, а й визначити «вузькі» місця, розв'язавши проблеми яких, можна поліпшити ці показники. Інакше кажучи, результатом такого аналізу має стати виявлення

потенційних можливостей поліпшення ліквідності підприємства, підвищення його платоспроможності та конкурентоспроможності.

Таким чином, аналіз ліквідності та платоспроможності є важливим інструментом для виявлення фінансових проблем на ранніх етапах та забезпечення стабільності підприємства в умовах економічної нестабільності. Залишаючись платоспроможним та ліквідним, підприємство зберігає здатність своєчасно виконувати свої фінансові зобов'язання, що в свою чергу дозволяє підтримувати його репутацію та залучати інвестиції.

Аналіз фінансової стійкості підприємства дозволяє оцінити рівень його залежності від зовнішніх джерел фінансування та здатність забезпечувати стабільний розвиток за рахунок власних ресурсів. У процесі аналізу визначаються коефіцієнти автономії, фінансової залежності, маневреності власного капіталу та забезпеченості оборотних активів власними коштами. Фінансова стійкість характеризує баланс між власним і позиковим капіталом, а також здатність підприємства протистояти впливу зовнішніх фінансових ризиків. Високий рівень фінансової стійкості є важливою передумовою інвестиційної привабливості, оскільки свідчить про надійність і стабільність діяльності підприємства.

Показники фінансової стійкості наведено в табл. 1.9.

Таблиця 1.9 - Показники фінансової стійкості

№ з/п	Показник	Порядок розрахунку або джерело одержання вихідних даних
1	2	3
1	Коефіцієнт фінансової автономії	Власний капітал / Валюта балансу
2	Коефіцієнт фінансової залежності	Позиковий капітал / Валюта балансу
3	Коефіцієнт фінансового ризику (левериджу)	Позиковий капітал / Власний капітал
4	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Власні оборотні кошти / Власний капітал
5	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	(Власний капітал – Необоротні активи) / Оборотні активи
6	Коефіцієнт довгострокової фінансової незалежності	(Власний капітал + Довгострокові зобов'язання) / Валюта балансу
7	Коефіцієнт фінансової стійкості	Власний капітал / Позиковий капітал
8	Коефіцієнт покриття запасів власними джерелами	Власні оборотні кошти / Запаси
9	Коефіцієнт стабільності структури капіталу	Довгострокові зобов'язання / Власний капітал

Продовження табл. 1.9

1	2	3
10	Коефіцієнт покриття довгострокових зобов'язань	Власний капітал / Довгострокові зобов'язання
11	Коефіцієнт співвідношення власного і позикового капіталу	Власний капітал / Позиковий капітал
12	Коефіцієнт фінансової незалежності у довгостроковій перспективі	Власний капітал / (Власний капітал + Довгострокові зобов'язання)

Джерело: [1; 2]

Таким чином, регулярний аналіз фінансової стійкості є необхідним для забезпечення стабільності компанії, управління ризиками та планування її подальшого розвитку.

Аналіз ділової активності підприємства спрямований на оцінку ефективності використання його ресурсів та швидкості їх обороту в процесі господарської діяльності. Основними показниками є коефіцієнти оборотності активів, запасів, дебіторської та кредиторської заборгованості, які дозволяють визначити інтенсивність використання капіталу. Висока ділова активність свідчить про ефективне управління ресурсами, швидке перетворення вкладених коштів у дохід та здатність підприємства підтримувати стабільний грошовий потік. Низькі показники оборотності можуть вказувати на неефективне використання ресурсів, накопичення запасів або проблеми з розрахунками з контрагентами.

Аналіз ділової активності також допомагає виявити потенціал для оптимізації операційних процесів та виявлення слабких місць у використанні ресурсів. Коефіцієнти оборотності, такі як оборотність активів, оборотність запасів, дебіторської заборгованості та кредиторської заборгованості, є важливими інструментами для оцінки ефективності бізнес-процесів підприємства. Чим вищий рівень оборотності активів, тим швидше компанія генерує доходи та обертає свої ресурси, що в свою чергу забезпечує її конкурентоспроможність і фінансову стабільність.

Основним оціночним показником є обсяг реалізації й прибуток. При цьому найбільш ефективним є співвідношення, коли темпи зміни балансового прибутку

вище темпів зміни виторгу від реалізації, а останнє вище темпів зміни основного капіталу, тобто

$$TP(ПБ) > TP(V) > TP(ОК) > 100\%; \quad (1.5)$$

Ця залежність означає, що:

- а) економічний потенціал підприємства зростає;
- б) обсяг реалізації зростає більш високими темпами;
- в) прибуток зростає випереджальними темпами.

Це наведене співвідношення можна умовно назвати «золотим правилом економіки підприємства». Показники ділової активності наведені у табл. 1.10.

Таблиця 1.10 - Показники ділової активності

№ з/п	Показник	Порядок розрахунку або джерело одержання вихідної інформації
1	Коефіцієнт оборотності активів	Чистий дохід / Середня вартість активів
2	Коефіцієнт оборотності оборотних активів	Чистий дохід / Середні оборотні активи
3	Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Чистий дохід / Середній власний капітал
4	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Чистий дохід / Середня дебіторська заборгованість
5	Період погашення дебіторської заборгованості	365 / Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості
6	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Собівартість реалізації / Середня кредиторська заборгованість
7	Період погашення кредиторської заборгованості	365 / Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості
8	Коефіцієнт оборотності запасів	Собівартість реалізованої продукції / Середні запаси
9	Період обороту запасів	365 / Коефіцієнт оборотності запасів
10	Тривалість операційного циклу	Період обороту запасів + Період погашення дебіторської заборгованості
11	Тривалість фінансового циклу	Операційний цикл – Період погашення кредиторської заборгованості
12	Коефіцієнт оборотності основних засобів	Чистий дохід / Середня вартість основних засобів
13	Фондовіддача	Обсяг виробництва / Середня вартість основних засобів
14	Фондомісткість	Середня вартість основних засобів / Обсяг виробництва
15	Коефіцієнт завантаження активів	Середні активи / Чистий дохід

Джерело: [1; 2]

Таким чином, аналіз ділової активності підприємства є важливим інструментом для оцінки ефективності його операційної діяльності та управління ресурсами. Він дозволяє виявити рівень оборотності активів, запасів і заборгованості, що в свою чергу дає можливість оцінити швидкість і ефективність генерування доходів від основної діяльності. Високі показники ділової активності свідчать про здатність підприємства ефективно використовувати свої ресурси, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності та фінансової стійкості компанії. Низькі показники ділової активності можуть вказувати на наявність проблем у фінансовому управлінні або на недостатню ефективність операційних процесів. Виявлення таких проблем дозволяє вчасно вжити заходів щодо покращення управління активами і зниження фінансових ризиків.

Аналіз рентабельності підприємства дозволяє визначити рівень його прибутковості та ефективність використання капіталу, активів і виробничих ресурсів. У процесі аналізу розраховуються показники рентабельності продажів, активів, власного капіталу та продукції, які характеризують здатність підприємства генерувати прибуток. Високі значення рентабельності свідчать про ефективну діяльність підприємства, правильну цінову політику та раціональне використання ресурсів. Для інвесторів рівень рентабельності є одним із ключових критеріїв оцінки інвестиційної привабливості, оскільки безпосередньо відображає потенційну дохідність вкладеного капіталу.

Для оцінки рентабельності використовуються різні показники, такі як рентабельність продажів, активів, власного капіталу, а також рентабельність виробництва. Показники рентабельності наведені у табл. 1.11.

Таблиця 1.11 - Показники рентабельності

№ з/п	Показник	Порядок розрахунку або джерело одержання вихідної інформації
1	2	3
1	Рентабельність активів (ROA)	Чистий прибуток / Середні активи
2	Рентабельність власного капіталу (ROE)	Чистий прибуток / Середній власний капітал
3	Рентабельність продажів	Чистий прибуток / Чистий дохід від реалізації
4	Рентабельність продукції	Прибуток від реалізації / Собівартість реалізованої продукції

Продовження табл. 1.11

1	2	3
5	Рентабельність операційної діяльності	Операційний прибуток / Чистий дохід
6	Рентабельність основної діяльності	Прибуток від основної діяльності / Витрати основної діяльності
7	Рентабельність інвестицій (ROI)	Чистий прибуток / Інвестований капітал
8	Рентабельність виробництва	Прибуток / Витрати на виробництво
9	Рентабельність оборотних активів	Чистий прибуток / Середні оборотні активи
10	Рентабельність необоротних активів	Чистий прибуток / Середні необоротні активи
11	Валова рентабельність	Валовий прибуток / Чистий дохід
12	Чиста рентабельність	Чистий прибуток / Чистий дохід
13	Рентабельність витрат	Чистий прибуток / Загальні витрати
14	Рентабельність залученого капіталу	Чистий прибуток / (Власний + Позиковий капітал)
15	Рентабельність операційних витрат	Операційний прибуток / Операційні витрати

Джерело: [1; 2]

Таким чином, аналіз рентабельності є важливим інструментом для оцінки ефективності підприємства та здатності генерувати прибуток з використаних ресурсів. Він дозволяє визначити, наскільки ефективно компанія перетворює свої доходи, активи та власний капітал у прибуток. Висока рентабельність свідчить про здатність підприємства ефективно керувати своїми витратами та оптимізувати доходи, що сприяє його фінансовій стійкості та конкурентоспроможності. Зниження рентабельності може сигналізувати про необхідність коригування стратегії або вдосконалення управлінських процесів.

Таким чином, всі доданки інвестиційної привабливості підприємства можна розділити на три групи:

1. У першу чергу інвестора, звичайно, цікавить, що виробляється на підприємстві, де воно розташовано й наскільки заповзятливі його керівники й персонал. Тому, вихідними доданками інвестиційної привабливості є продуктове, кадрове й територіальне планування.
2. Фінансове планування виділене як головний доданок інвестиційної привабливості підприємства, тому що, саме, у фінансах підприємства, як у дзеркалі,

відбиваються головні результати його діяльності (прибутковість, рентабельність), ділової активності (фондовіддача, оборотність оборотних коштів) і фінансової заможності (показники ліквідності, забезпеченості власними засобами).

3. Інноваційне, конверсійне, екологічне й соціальне планування привабливості підприємства розглядаються як оцінки перспективності його розвитку для інвесторів. Тому вони виділені в окрему групу. До цієї ж групи доданків можна віднести й приватизаційну привабливість, хоча по своїй значимості й пріоритетності вона може бути віднесена й до першої групи.

Підсумкова рейтингова оцінка планування враховує всі найважливіші параметри (показники) фінансово-господарської й виробничої діяльності підприємства, тобто господарської активності в цілому. При її побудові використовуються дані про виробничий потенціал підприємства, рентабельність його продукції, ефективність використання виробничих і фінансових ресурсів, стан й розміщення засобів, їхніх джерелах і інші показники.

Кількісна оцінка інвестиційної привабливості підприємства наведена в табл. 1.12.

Таблиця 1.12 - Параметри інвестиційної привабливості підприємства

№	Показник	Формула	Кращі значення	Область ризику
1	Привабливість продукції для споживача	$K_{ппп} = \frac{\text{попит на продукцію}}{\text{пропозиція}}$	$\geq 1,0$	< 1
2	Кадрова привабливість	$K_{кпп} = \frac{(\text{наймані} - \text{звільнені}) - 1}{\text{середньостискова чисельність працівників}}$	≥ 0	< 0
3	Територіальна привабливість	$K_{тпп} = \frac{\text{витрати обігу}}{\text{сукупні затрати}}$	$< 0,5$	$\leq 0,5$
4	Фінансова привабливість	$K_{фпп} = \frac{\text{прибуток}}{\text{активи}}$	$> 0,15$	$< 0,15$
5	Інноваційна привабливість	$K_{инпп} = \frac{\text{фонд накопичення}}{\text{чистий прибуток}}$	$> 0,7$	$< 0,7$
6	Екологічна привабливість	$K_{епп} = \frac{\text{платежі за екологічні порушення}}{\text{чистий прибуток}}$	0	> 0
7	Соціальна привабливість	$K_{спп} = \frac{\text{середня заробітна плата одного робітника}}{\text{прожитковий мінімум}}$	≥ 1.0	< 1

Джерело: [1; 2]

Узагальнена схема оцінки інвестиційної привабливості проводиться на основі показників в табл. 1.12. Якщо всі розраховані показники з таблиці, знаходять відносно не далекій віддаленості від кращих результатів, які наведені у графі 4, то підприємство вважається підприємством з високим рівнем потенційної можливості залучення інвестицій, якщо показники по підприємству не перевищують нормативу наведені графі 5, цієї таблиці, то підприємство має низькі шанси залучення інвестицій, якщо підприємство має середні показники, то підприємство має не високі шанси залучення інвестицій.

Для розрахунку узагальненої оцінки інвестиційної привабливості підприємства використовується середньоарифметична формула.

Узагальнена оцінка інвестиційної привабливості = (Привабливість продукції для споживача + Кадрова привабливість + Територіальна привабливість + Фінансова привабливість + Інноваційна привабливість - Екологічна привабливість + Соціальна привабливість) / 7

Кожний із критеріїв інвестиційної привабливості підприємства, наведених у табл. 1.12., такі як: привабливість продукції для споживача, кадрова, територіальна, фінансова привабливість та ін. оцінені за допомогою узагальнюючих коефіцієнтів. Для кожного критерію обмежена зона ризику, у якій діяльність підприємства за цим критерієм вважають непривабливо інвестиційно. Відповідно, для кожного критерію визначена область кращих значень, виходячи з яких можна визначити інвестиційну привабливість підприємства. Взагалі, якщо всі параметри визначення планування привабливості для інвестора або більша їхня частина входять у зону значень, що рекомендують, вірне твердження про те, що підприємство привабливо для інвестування

Пропонована система показників базується на даних публічної звітності підприємств. Ця вимога робить оцінку масової, дозволяє контролювати зміни у фінансовому стані підприємства всіма учасниками економічного процесу.

Отже, для оцінки інвестиційної привабливості підприємства необхідно здійснити комплексний аналіз кількох ключових аспектів. Перш за все, важливо провести аналіз майнового стану, щоб оцінити склад і стан активів підприємства.

Далі здійснюється аналіз ліквідності та платоспроможності, що дозволяє визначити здатність підприємства своєчасно виконувати короткострокові зобов'язання та зберігати фінансову стабільність. Оцінка фінансової стійкості дає уявлення про довгострокову стабільність підприємства, а аналіз ділової активності — про ефективність використання ресурсів і здатність підприємства досягати своїх цілей. Важливим етапом є також аналіз рентабельності, який допомагає оцінити прибутковість бізнесу та ефективність його операцій. У сукупності ці показники дають чітке уявлення про потенціал підприємства залучати інвестиції та його здатність розвиватися на конкурентному ринку.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ

ПРАТ «КОЗЯТИНХЛІБ»

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

ПРАТ «Козятинхліб» заснована у 1996 році в місті Києві. Основним видом діяльності підприємства є виробництво хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання.

Інформація про підприємство наведена в табл. 2.1.

Таблиця 2.1 - Інформація про підприємство

ЄДРПОУ:	00375757
Назва:	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО " КОЗЯТИНХЛІБ" (ПРАТ " КОЗЯТИНХЛІБ")
Назва іноземною мовою:	RIVATE JOINT STOCK COMPANY "KOZYATYNHLIB" (PJSC "KOZYATYNHLIB")
Організаційна форма:	Акціонерне товариство
Адреса:	22100, ВІННИЦЬКА область, ХМІЛЬНИЦЬКИЙ район, місто КОЗЯТИН, вулиця НЕЗАЛЕЖНОСТІ, будинок 72 Запис в ЄДР: 22100, ВІННИЦЬКА ОБЛ., ХМІЛЬНИЦЬКИЙ Р-Н, М. КОЗЯТИН, ВУЛ. НЕЗАЛЕЖНОСТІ, БУД. 72
Стан:	Зареєстровано
Дата реєстрації:	27.06.1996 (29 років 10 місяців) Номер запису: 11761200000000156
Статутний капітал:	129 780.00 грн
Види діяльності:	10.71 Виробництво хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання 10.72 Виробництво сухарів і сухого печива; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок тривалого зберігання 46.11 Діяльність посередників у торгівлі сільськогосподарською сировиною, живими тваринами, текстильною сировиною та напівфабрикатами 46.38 Оптова торгівля іншими продуктами харчування, у тому числі рибою, ракоподібними та молюсками 47.11 Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами
Контакти:	+38 (043) 422-34-40

Штатний розпис у 2025 році на ПРАТ «Козятинхліб» наведено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2 - Штатний розпис у 2025 році на ПрАТ «Козятинхліб»

№ з/п	Підрозділ (відділ)	Посада	Кількість
1	Адміністрація	Директор	1
2		Заступник директора	1
3		Головний бухгалтер	1
4		Бухгалтер	2
5		Менеджер з постачання	1
6		Менеджер з продажу	2
7		Інспектор з кадрів	1
8		Економіст	1
9		Секретар	1
10	Цех №1 (хлібобулочний)	Начальник цеху	1
11		Технолог	1
12		Пекар	9
13		Тістороб	5
14		Пакувальник	5
15		Підсобний робітник	4
16	Цех №2 (кондитерський)	Начальник цеху	1
17		Кондитер	7
18		Технолог	1
19		Пакувальник	4
20		Підсобний робітник	3
21	Цех №3 (заготівельний)	Начальник цеху	1
22		Оператор обладнання	6
23		Тістороб	5
24		Підсобний робітник	3
25	Склад	Завідувач складу	1
26		Комірник	2
27	Логістика	Водій	6
28		Експедитор	3
29	Технічний відділ	Головний механік	1
30		Електрик	1
31		Слюсар-ремонтник	2
32	Охорона	Охоронник	3
33	Обслуговування	Прибиральник	2
34	Контроль якості	Лаборант	2
Разом			90

Отже, штатний розпис ПрАТ «Козятинхліб» у 2025 році характеризується чіткою структурованістю персоналу за функціональними підрозділами, що забезпечує ефективну організацію виробничо-господарського процесу підприємства, де найбільша частка працівників зосереджена у виробничих цехах, зокрема хлібобулочному, кондитерському та заготівельному, що є логічним з огляду на основний вид діяльності підприємства, тоді як адміністративно-

управлінський персонал виконує функції координації, планування та контролю, а допоміжні служби (логістика, технічний відділ, охорона, склад та контроль якості) забезпечують безперебійність виробництва, злагоженість постачання, технічне обслуговування обладнання та дотримання стандартів якості, що в сукупності свідчить про збалансовану організаційну структуру підприємства та створює передумови для стабільного функціонування і підвищення його інвестиційної привабливості.

Хлібопекарська галузь не є привабливою для інвесторів, як вітчизняних, так і іноземних. На сьогоднішній день в Україні немає практично ні одного хлібозаводу, де використовувалися б іноземні інвестиції. Все це веде за собою, в першу чергу, відставання у технологічному розвитку української хлібопекарської галузі. Багато заводів не можуть дозволити проваджувати у себе на виробництві якісь передові технології, тому що це відразу ж позначиться на збільшенні собівартості хліба та в підсумку в умовах обмеженої рентабельності виявиться просто не вигідним. Також зараз дрібні виробники помітно активізувалися. При цьому у таких гравців є перевага в ціноутворенні, оскільки мініпекарні менше схильні до адміністративного тиску, до того ж вони мають можливість працювати в тіні.

Основні клієнти (більше 5 % у загальній сумі виручки): ТОВ "АТБ- Маркет"; ТОВ "Аргон"; ТОВ "Фора"; ФОП Довгаль В.В.; ФОП Маковська М.І.; ФОП Гордишевський О.В., Управління освіти, ТОВ "Козятин МСТ", ФОП Мединська Д.В.

Основними постачальниками є: ТзОВ "Вінницький КХП №2", ФОП Жабановський, ПП Білостенний. ТОВ "Ружин-молоко", ТОВ "СБ Плюс" ТОВ "Поділля нафтотрейд", ТОВ "Аверс Плюс ЛТД".

Результати горизонтального аналізу ресурсів на підприємстві у 2021-2025 роках представлено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3 - Горизонтальний аналіз активів на підприємстві у 2021-2025 роках, тис. грн.

Показники	Станом на 31.12					абсолютне відхилення		відносне відхилення	
	2021	2022	2023	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Нематеріальні активи	1	1	1	1	1	0	0	0,00	0,00
первісна вартість	503	503	503	503	503	0	0	0,00	0,00
накопичена амортизація	502	502	502	502	502	0	0	0,00	0,00
Незавершені капітальні інвестиції	145	179	294	879	885	585	6	198,98	0,68
Основні засоби	15365	14258	13245	15360	14130	2115	-1230	15,97	-8,01
первісна вартість	43396	44009	44452	48345	48812	3893	467	8,76	0,97
знос	28031	29751	31207	32985	34682	1778	1697	5,70	5,14
Інвестиційна нерухомість	1286	1286	1286	1286	1286	0	0	0,00	0,00
інші фінансові інвестиції		1687	1687		1687	-1687	1687	-100,00	x
Необоротні активи	16797	17411	16513	17526	17989	1013	463	6,13	2,64
Запаси	12142	12882	13305	13766	11368	461	-2398	3,46	-17,42
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	728	579	734	785	955	51	170	6,95	21,66
Дебіторська заборгованість за розрахунками:									
з бюджетом	470	3	3	3	3	0	0	0,00	0,00
Інша поточна дебіторська заборгованість	5954	3579	3000	2551	2594	-449	43	-14,97	1,69
Гроші та їх еквіваленти	523	3039	10603	12788	2996	2185	-9792	20,61	-76,57
Інші оборотні активи	25	211	564	122	115	-442	-7	-78,37	-5,74
Оборотні активи	19842	20293	28209	30015	18031	1806	-11984	6,40	-39,93
Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття						0	0	x	x
Активи	36639	37704	44722	47541	36020	2819	-11521	6,30	-24,23

Отже, за даними табл. 2.3 можна дійти висновку, що протягом 2021–2025 років загальна вартість активів підприємства зазнавала коливань: у 2024 році відбулося зростання до 47541 тис. грн, що на 2819 тис. грн або 6,30% більше порівняно з 2023 роком, однак у 2025 році спостерігається суттєве зменшення до

36020 тис. грн, тобто на 11521 тис. грн або 24,23%, що свідчить про скорочення майнового потенціалу підприємства наприкінці досліджуваного періоду.

У структурі активів відзначається нестабільна динаміка оборотних активів: у 2024 році їх обсяг зріс до 30015 тис. грн (на 1806 тис. грн або 6,40%), однак у 2025 році відбулося різке зниження до 18031 тис. грн, що становить скорочення на 11984 тис. грн або 39,93%. Особливо значне падіння спостерігається за статтею грошових коштів та їх еквівалентів — з 12788 тис. грн у 2024 році до 2996 тис. грн у 2025 році, тобто на 9792 тис. грн або 76,57%, що свідчить про зменшення ліквідних ресурсів підприємства.

Щодо необоротних активів, їх загальний обсяг у 2025 році зріс до 17989 тис. грн, що на 463 тис. грн або 2,64% більше порівняно з 2024 роком, що пояснюється зростанням незавершених капітальних інвестицій до 885 тис. грн (збільшення на 6 тис. грн або 0,68%) та певним приростом основних засобів у попередні періоди. Водночас зменшення запасів у 2025 році до 11368 тис. грн (на 2398 тис. грн або 17,42%) свідчить про оптимізацію складських ресурсів або зниження виробничої активності, що в сукупності вказує на неоднорідний характер змін у структурі активів підприємства та необхідність подальшого аналізу причин таких коливань.

Структура майна підприємства ПрАТ «Козятинхліб» у 2021-2025 рр. представлена на рис. 2.1.

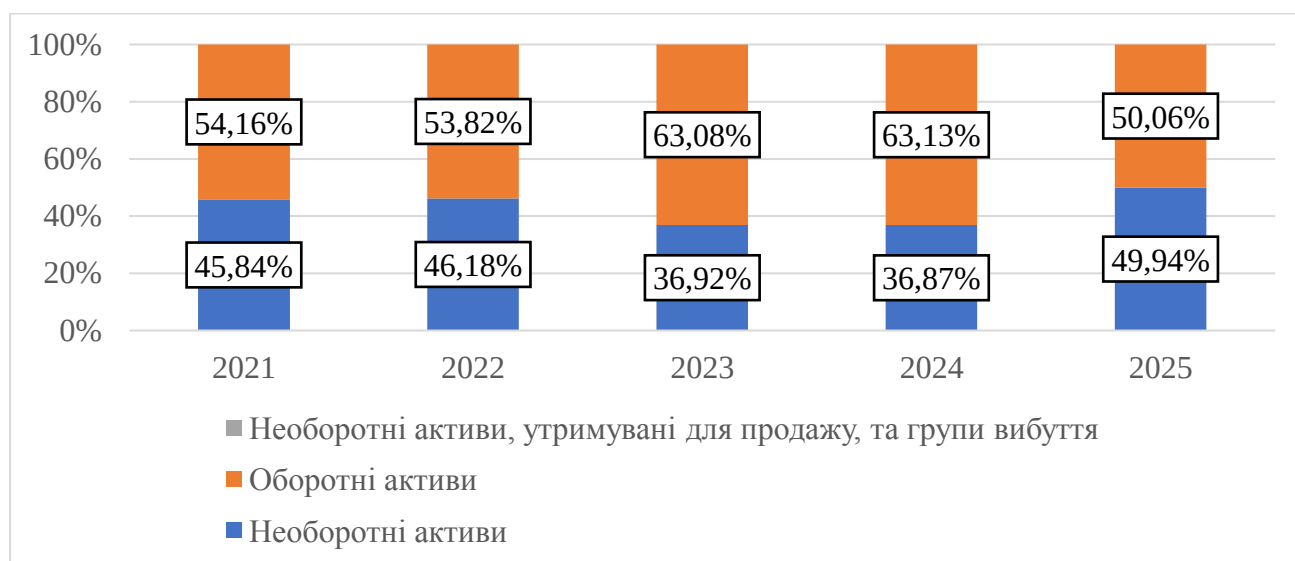


Рисунок 2.1 - Структура майна підприємства ПрАТ «Козятинхліб» у 2021-2025 рр.

Виходячи з рис. 2.1 можна сказати, що найбільшу вагу в майні підприємства у 2021-2025 роках займали оборотні активи.

Результати горизонтального аналізу джерел утворення ресурсів у 2021-2025 роках представлено в табл. 2.4.

Таблиця 2.4 - Горизонтальний аналіз джерел утворення активів на підприємстві у 2021-2025 роках, тис. грн.

Показники	Станом на 31.12					абсолютне відхилення		відносне відхилення	
	2021	2022	2023	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Зареєстрований капітал	130	130	130	130	130	0	0	0,00	0,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-3301	-3284	-3219	-2096	-1914	1123	182	-34,89	-8,68
Вилучений капітал						0	0	x	x
Власний капітал	-3171	-3154	-3089	-1966	-1784	1123	182	-36,35	-9,26
Інші довгострокові зобов'язання	8924	8999	9545	15826	12985	6281	-2841	65,80	-17,95
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	8924	8999	9545	15826	12985	6281	-2841	65,80	-17,95
Короткострокові кредити банків	4059	4103	10000	9900	0	-100	-9900	-1,00	-100,00
Поточна кредиторська заборгованість за:									
товари, роботи, послуги	19458	19571	19630	16186	15162	-3444	-1024	-17,54	-6,33
розрахунками з бюджетом	113	128	270	460	496	190	36	70,37	7,83
розрахунками зі страхування	158	141	140	50	223	-90	173	-64,29	346,00
розрахунками з оплати праці	470	398	388	485	1052	97	567	25,00	116,91
Поточні забезпечення	1277	1138	1368	1528	1155	160	-373	11,70	-24,41
Інші поточні зобов'язання	5351	6380	6470	5072	6731	-1398	1659	-21,61	32,71
Поточні зобов'язання і забезпечення	30886	31859	38266	33681	24819	-4585	-8862	-11,98	-26,31
Капітал	36639	37704	44722	47541	36020	2819	-11521	6,30	-24,23

Отже, за даними табл. 2.4 можна дійти висновку, що у структурі джерел формування активів підприємства протягом 2021–2025 років спостерігаються суттєві коливання, при цьому загальний обсяг капіталу зріс у 2024 році до 47541

тис. грн (на 2819 тис. грн або 6,30% порівняно з 2023 роком), однак у 2025 році зменшився до 36020 тис. грн, що відповідає скороченню на 11521 тис. грн або 24,23%, що свідчить про погіршення загальної структури фінансування підприємства наприкінці періоду.

Аналіз власного капіталу показує його негативне значення протягом усього періоду, хоча й відбувається поступове покращення: з -3089 тис. грн у 2023 році до -1966 тис. грн у 2024 році (зростання на 1123 тис. грн або 36,35%), та до -1784 тис. грн у 2025 році (зростання ще на 182 тис. грн або 9,26%), що свідчить про часткове зменшення збитковості підприємства, однак збереження критичної залежності від позикових джерел фінансування.

Щодо зобов'язань, довгострокові зобов'язання зросли у 2024 році до 15826 тис. грн (на 6281 тис. грн або 65,80%), але у 2025 році знизилися до 12985 тис. грн (на 2841 тис. грн або 17,95%), тоді як поточні зобов'язання зменшилися до 24819 тис. грн у 2025 році (на 8862 тис. грн або 26,31%), зокрема повністю погашено короткострокові кредити банків (з 9900 тис. грн до 0), що свідчить про зміну політики фінансування та часткове зниження кредитного навантаження, однак загалом структура капіталу залишається нестабільною та залежною від коливань зобов'язань.

Структура пасивів ПрАТ «Козятинхліб» у 2021-2025 рр. наведена на рис. 2.2.

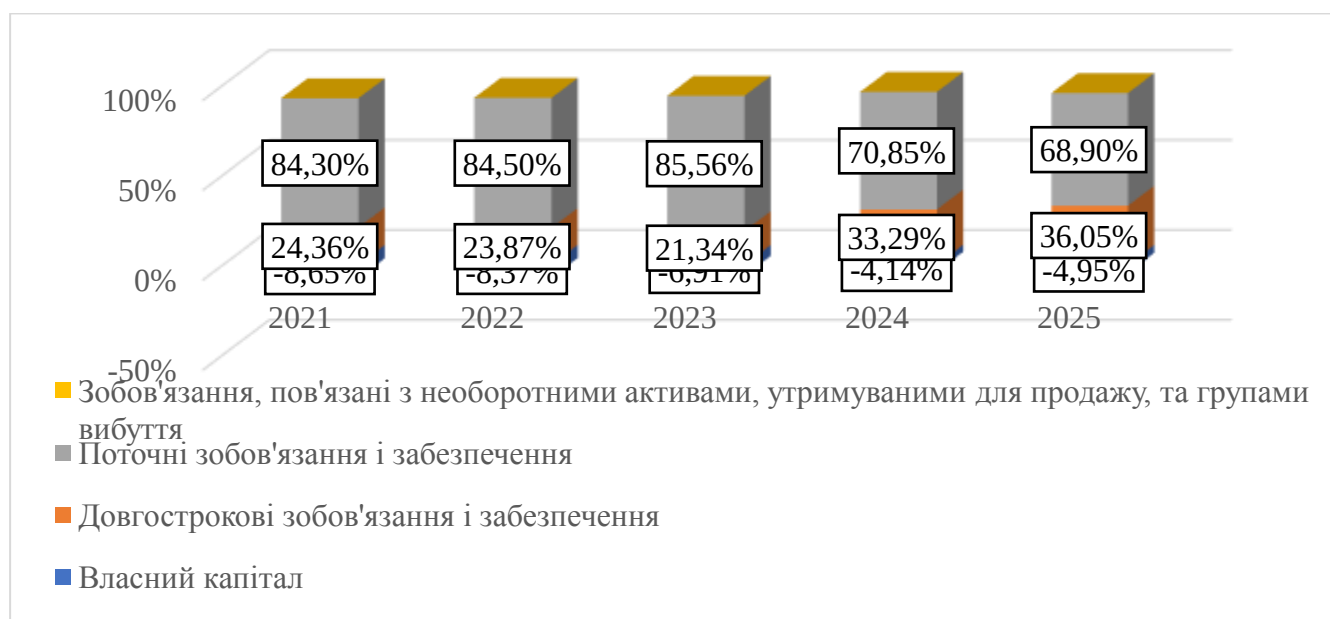


Рисунок 2.2 - Структура капіталу ПрАТ «Козятинхліб» у 2021-2025 рр.

Отже, виходячи із рис. 2.2, можна дійти висновку, що найбільшу питому вагу у джерелах утворення активів ПрАТ «Козятинхліб» у 2021 - 2025 роках займали поточні зобов'язання.

Оцінка доходів, витрат та прибутку ПрАТ «Козятинхліб» у 2021-2025 роках наведено в табл. 2.5.

Таблиця 2.5 - Оцінка доходів, витрат та прибутку ПрАТ «Козятинхліб» у 2021-2025 роках, тис. грн.

Показники	За рік					абсолютне відхилення		відносне відхилення	
	2021	2022	2023	2024	2025	2024	2025	2024	2025
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	55688	58511	59837	61288	67923	1451	6635	2,42	10,83
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	58498	63482	61993	45938	51839	-16055	5901	-25,90	12,85
Валовий прибуток	-2810	-4971	-2156	15350	16084	17506	734	-811,97	4,78
Інші операційні доходи	590	776	1145	3727	8996	2582	5269	225,50	141,37
Адміністративні витрати	3081	2983	3711	4463	9472	752	5009	20,26	112,23
Витрати на збут	12718	11398	11022	12091	12776	1069	685	9,70	5,67
Інші операційні витрати	193	193	288	885	426	597	-459	207,29	-51,86
Фінансовий результат від операційної діяльності	-18212	-18769	-16032	1638	2406	17670	768	-110,22	46,89
Дохід від участі в капіталі	8797					0	0	x	x
Інші фінансові доходи		20439	18612	1621	2209	-16991	588	-91,29	36,27
Інші доходи		67	69	108	32	39	-76	56,52	-70,37
Фінансові витрати	814	1714	2581	3799	4376	1218	577	47,19	15,19
Інші витрати		6	3		5	-3	5	-100,00	x
Фінансовий результат до оподаткування	-10229	17	65	-432	266	-497	698	-764,62	-161,57
Витрати (дохід) з податку на прибуток					84	0	84	x	x

Продовження табл. 2.5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Чистий фінансовий результат	-10229	17	65	-432	182	-497	614	-764,62	-142,13

Отже, із табл. 2.5 можна дійти висновку, що фінансові результати діяльності ПрАТ «Козятинхліб» у 2021–2025 роках характеризуються суттєвими коливаннями, при цьому у 2024 році відбувається кардинальне покращення показників: чистий дохід від реалізації зростає до 61288 тис. грн (+1451 тис. грн або +2,42%), а у 2025 році — до 67923 тис. грн (+6635 тис. грн або +10,83%), що свідчить про поступове нарощення обсягів реалізації продукції та розширення ринкової активності підприємства.

Водночас витратна частина діяльності залишається нестабільною: собівартість реалізованої продукції у 2024 році суттєво знижується до 45938 тис. грн (-16055 тис. грн або -25,90%), однак у 2025 році знову зростає до 51839 тис. грн (+5901 тис. грн або +12,85%), також різко зростають адміністративні витрати до 9472 тис. грн (+5009 тис. грн або +112,23%), що негативно впливає на формування прибутку, незважаючи на збільшення інших операційних доходів до 8996 тис. грн (+5269 тис. грн або +141,37%).

У результаті фінансовий результат демонструє позитивну динаміку: якщо у 2021–2023 роках підприємство є збитковим (чистий збиток -10229 тис. грн у 2021 році), то у 2024 році досягається операційний прибуток 1638 тис. грн, а у 2025 році — 2406 тис. грн (+768 тис. грн або +46,89%), при цьому чистий фінансовий результат у 2025 році становить 182 тис. грн проти -432 тис. грн у 2024 році, що свідчить про загальне покращення ефективності діяльності підприємства, однак із збереженням нестабільності фінансових результатів і високою залежністю від коливань витрат.

2.2. Аналіз фінансово-економічного стану підприємства

Аналіз рентабельності ПрАТ «Козятинхліб» у 2021 - 2025 роках наведено у табл. 2.6.

Таблиця 2.6 - Аналіз показників оцінки рентабельності ПрАТ «Козятинхліб» у 2021 - 2025 роках

Показники	2021	2022	2023	2024	2025	абсолютне відхилення до попереднього року			відносне відхилення до попереднього року		
						2023	2024	2025	2023	2024	2025
Рентабельність продажу	-18,37	0,03	0,11	-0,70	0,27	0,08	-0,81	0,97	273,88	-748,88	-138,01
Рентабельність основної діяльності	-17,49	0,03	0,10	-0,94	0,35	0,08	-1,05	1,29	291,54	-996,89	-137,33
Рентабельність власного капіталу	322,58	-0,54	-2,10	21,97	-10,20	-1,57	24,08	-32,18	290,40	-1144,25	-146,43
Період окупності власного капіталу	0,31	-185,53	-47,52	4,55	-9,80	138,01	52,07	-14,35	-74,39	-109,58	-315,39
Рентабельність усього капіталу підприємства	-27,92	0,05	0,15	-0,91	0,51	0,10	-1,05	1,41	222,35	-725,21	-155,60

Рентабельність продажу у 2023 році зросла до 0,11% (+0,08 в.п.), однак у 2024 році різко знизилась до -0,70% (-0,81 в.п.), що пов'язано зі зростанням витрат і призвело до тимчасового зниження ефективності реалізації, тоді як у 2025 році показник відновився до 0,27% (+0,97 в.п.), що свідчить про покращення результативності продажів і часткове відновлення прибутковості.

Рентабельність основної діяльності у 2023 році становила 0,10% (+0,08 в.п.), але у 2024 році знизилася до -0,94% (-1,05 в.п.) через зростання адміністративних та збутових витрат, що призвело до збитковості операційної діяльності, а у 2025 році зросла до 0,35% (+1,29 в.п.), що свідчить про підвищення ефективності основної діяльності.

Рентабельність власного капіталу у 2023 році погіршилась до -2,10% (-1,57 в.п.) через низькі фінансові результати, у 2024 році різко зросла до 21,97% (+24,08

в.п.) завдяки отриманню прибутку, однак у 2025 році знову знизилась до -10,20% (-32,18 в.п.), що свідчить про нестабільність використання власного капіталу та коливання чистого фінансового результату.

Рентабельність усього капіталу підприємства у 2023 році зросла до 0,15% (+0,10 в.п.), однак у 2024 році знизилась до -0,91% (-1,05 в.п.) через зростання витрат і зменшення ефективності використання активів, а у 2025 році підвищилась до 0,51% (+1,41 в.п.), що свідчить про покращення загальної ефективності використання капіталу підприємства.

Аналіз ділової активності ПрАТ «Козятинхліб» у 2021 - 2025 роках наведено у табл. 2.7.

Таблиця 2.7 - Аналіз показників ділової активності ПрАТ «Козятинхліб» у 2021 - 2025 роках

Показники	2021	2022	2023	2024	2025	абсолютне відхилення до попереднього року		
						2023	2024	2025
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Коефіцієнт відновлення, рази	0,03	0,05	0,06	0,10	0,11	0,00	0,04	0,01
Коефіцієнт вибуття, рази	0,02	0,04	0,05	0,02	0,10	0,01	-0,03	0,08
Коефіцієнт зносу, рази	0,65	0,68	0,70	0,68	0,71	0,03	-0,02	0,03
Фондовіддача, грн.	1,28	1,33	1,35	1,27	1,39	0,02	-0,08	0,12
Фондомісткість, грн.	0,78	0,75	0,74	0,79	0,72	-0,01	0,05	-0,07
Фондоозброєність, тис. грн. / чол.	289,31	352,07	355,62	399,55	542,36	3,54	43,93	142,81
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, рази	8,33	14,07	16,02	18,37	19,14	1,95	2,35	0,77
Період оборотності дебіторської заборгованості, дні	43,80	25,94	22,78	19,87	19,07	-3,16	-2,91	-0,80
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості, рази	1,89	1,99	1,62	1,36	2,09	-0,37	-0,26	0,72
Період оборотності кредиторської заборгованості, дні	192,71	183,18	225,30	267,61	174,75	42,12	42,31	-92,86
Коефіцієнт оборотності запасів, рази	4,82	4,93	4,66	3,34	4,56	-0,27	-1,32	1,22

Продовження табл. 2.7

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Період оборотності запасів, дні	75,76	74,07	78,34	109,38	80,04	4,27	31,04	- 29,34
Коефіцієнт оборотності активів, рази	1,52	1,55	1,34	1,29	1,89	- 0,21	-0,05	0,60
Коефіцієнт покриття дебіторської заборгованості, рази	0,1284	0,0711	0,0625	0,0545	0,05	- 0,01	-0,01	0,00
Оборотність власного капіталу, рази	-17,56	-18,55	-19,37	-31,17	- 38,07	- 0,82	- 11,80	-6,90

Коефіцієнт відновлення у 2023 році зріс до 0,06 разів (+0,00), у 2024 році до 0,10 разів (+0,04), а у 2025 році до 0,11 разів (+0,01), що свідчить про поступове оновлення виробничого потенціалу підприємства та покращення відтворення основних засобів.

Коефіцієнт вибуття у 2023 році становив 0,05 (+0,01), у 2024 році знизився до 0,02 разів (-0,03) через уповільнення оновлення активів, але у 2025 році різко зріс до 0,10 разів (+0,08), що свідчить про активне списання або заміну застарілих основних засобів.

Коефіцієнт зносу у 2023 році зріс до 0,70 разів (+0,03), у 2024 році знизився до 0,68 разів (-0,02) завдяки оновленню основних засобів, а у 2025 році знову підвищився до 0,71 разів (+0,03), що свідчить про високий рівень фізичного та морального зносу активів.

Фондовіддача у 2023 році зросла до 1,35 грн (+0,02), у 2024 році знизилась до 1,27 грн (-0,08) через зменшення ефективності використання основних засобів, а у 2025 році зросла до 1,39 грн (+0,12), що свідчить про покращення результативності використання виробничих потужностей.

Фондомісткість у 2023 році знизилась до 0,74 грн (-0,01), у 2024 році зросла до 0,79 грн (+0,05) через зниження ефективності, а у 2025 році зменшилась до 0,72 грн (-0,07), що свідчить про більш ефективне використання основних засобів.

Фондоозброєність у 2023 році зросла до 355,62 тис. грн/особу (+3,54), у 2024 році до 399,55 тис. грн/особу (+43,93), а у 2025 році до 542,36 тис. грн/особу

(+142,81), що свідчить про суттєве зростання забезпеченості працівників основними засобами.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості у 2023 році зріс до 16,02 рази (+1,95), у 2024 році до 18,37 рази (+2,35), а у 2025 році до 19,14 рази (+0,77), що свідчить про покращення розрахункової дисципліни та швидше повернення коштів.

Період оборотності дебіторської заборгованості у 2023 році скоротився до 22,78 днів (-3,16), у 2024 році до 19,87 днів (-2,91), а у 2025 році до 19,07 днів (-0,80), що свідчить про підвищення ефективності управління дебіторською заборгованістю.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості у 2023 році знизився до 1,62 рази (-0,37), у 2024 році до 1,36 рази (-0,26), але у 2025 році зріс до 2,09 рази (+0,72), що свідчить про покращення розрахунків з кредиторами.

Період оборотності кредиторської заборгованості у 2023 році збільшився до 225,30 днів (+42,12), у 2024 році до 267,61 днів (+42,31), але у 2025 році скоротився до 174,75 днів (-92,86), що свідчить про прискорення розрахунків із постачальниками.

Коефіцієнт оборотності запасів у 2023 році знизився до 4,66 рази (-0,27), у 2024 році до 3,34 рази (-1,32), але у 2025 році зріс до 4,56 рази (+1,22), що свідчить про покращення управління запасами після періоду зниження ефективності.

Період оборотності запасів у 2023 році зріс до 78,34 днів (+4,27), у 2024 році до 109,38 днів (+31,04), а у 2025 році скоротився до 80,04 днів (-29,34), що свідчить про прискорення використання запасів.

Коефіцієнт оборотності активів у 2023 році знизився до 1,34 рази (-0,21), у 2024 році до 1,29 рази (-0,05), але у 2025 році зріс до 1,89 рази (+0,60), що свідчить про значне підвищення ефективності використання активів.

Коефіцієнт покриття дебіторської заборгованості у 2023 році знизився до 0,0625 разів (-0,01), у 2024 році до 0,0545 разів (-0,01), а у 2025 році залишився майже стабільним на рівні 0,05 разів (0,00), що свідчить про низьку, але стабільну забезпеченість дебіторської заборгованості.

Оборотність власного капіталу у 2023 році погіршилась до -19,37 рази (-0,82), у 2024 році до -31,17 рази (-11,80), а у 2025 році до -38,07 рази (-6,90), що свідчить про неефективне використання власного капіталу через його від'ємне значення та фінансову нестійкість підприємства.

Аналіз показників фінансової стійкості ПрАТ «Козятинхліб» у 2021 - 2025 роках наведено у табл. 2.8.

Таблиця 2.8 - Аналіз показників фінансової стійкості ПрАТ «Козятинхліб» у 2021 - 2025 роках

Показники	2021	2022	2023	2024	2025	абсолютне відхилення			відносне відхилення до попереднього року		
						2023	2024	2025	2023	2024	2025
Коефіцієнт фінансової автономії	-0,09	-0,08	-0,07	-0,04	-0,05	0,01	0,03	-0,01	-17,43	-40,13	19,77
Коефіцієнт фінансової заборгованості	1,09	1,08	1,07	1,04	1,05	-0,01	-0,03	0,01	-1,35	-2,59	0,78
Коефіцієнт фінансової залежності	-12,55	-12,95	-15,48	-25,18	-21,19	-2,52	-9,70	3,99	19,48	62,69	-15,85
Коефіцієнт покриття боргу	-0,08	-0,08	-0,06	-0,04	-0,05	0,01	0,02	-0,01	-16,30	-38,54	18,83

Коефіцієнт фінансової автономії у 2023 році покращився до -0,07 разів (+0,01), у 2024 році до -0,04 разів (+0,03), однак у 2025 році знизився до -0,05 разів (-0,01), що свідчить про часткове покращення власного фінансування підприємства в середньостроковій перспективі, але загалом збереження критично низького рівня автономії через залежність від позикових джерел.

Коефіцієнт фінансової заборгованості у 2023 році знизився до 1,07 разів (-0,01), у 2024 році до 1,04 разів (-0,03), що свідчить про незначне зменшення боргового навантаження, однак у 2025 році зріс до 1,05 разів (+0,01), що вказує на нестабільність структури зобов'язань підприємства.

Коефіцієнт фінансової залежності у 2023 році погіршився до -15,48 разів (-2,52), у 2024 році до -25,18 разів (-9,70), що свідчить про зростання залежності від

зовнішніх джерел фінансування, але у 2025 році покращився до -21,19 разів (+3,99), що є результатом часткового скорочення зобов'язань та зміни структури капіталу.

Коефіцієнт покриття боргу у 2023 році покращився до -0,06 разів (+0,01), у 2024 році до -0,04 разів (+0,02), однак у 2025 році знову погіршився до -0,05 разів (-0,01), що свідчить про нестабільну здатність підприємства покривати боргові зобов'язання власними ресурсами та збереження фінансових ризиків.

Тип поточної фінансової платоспроможності ПрАТ «Козятинхліб» у 2021 - 2025 роках наведено у табл. 2.9.

Таблиця 2.9 - Тип поточної фінансової платоспроможності ПрАТ «Козятинхліб» у 2021 - 2025 роках

Показники	№	2021	2022	2023	2024	2025
Власний капітал	1	-3171,0	-3154,0	-3089,0	-1966,0	-1784,0
Необоротні активи	2	16797,0	17411,0	16513,0	17526,0	17989,0
Наявність власних оборотних засобів (ряд.1- ряд.2)	3	-19968,0	-20565,0	-19602,0	-19492,0	-19773,0
Довгострокові зобов'язання	4	8924,0	8999,0	9545,0	15826,0	12985,0
Наявність власних оборотних засобів і довгострокових джерел формування запасів (величина функціонуючого капіталу) (ряд.3 + ряд.4)	5	-11044,0	-11566,0	-10057,0	-3666,0	-6788,0
Короткострокові кредити банку	6	4059,0	4103,0	10000,0	9900,0	0,0
Загальна величина джерел формування запасів (ряд.5 + ряд.6)	7	-6985,0	-7463,0	-57,0	6234,0	-6788,0
Загальна величина запасів	8	12142,0	12882,0	13305,0	13766,0	11368,0
Надлишок або нестача власних оборотних засобів для формування запасів (р.3 – р.8)	9	-32110,0	-33447,0	-32907,0	-33258,0	-31141,0
Надлишок або нестача власних оборотних засобів і довгострокових джерел формування запасів (ряд.5 – ряд.8)	10	-23186,0	-24448,0	-23362,0	-17432,0	-18156,0
Надлишок або нестача загальної величини основних джерел формування запасів (ряд. 7 - ряд. 8)	11	-19127,0	-20345,0	-13362,0	-7532,0	-18156,0
Трикомпонентний показник типу фінансової стійкості (S) (результати рядків 9, 10, 11)	12	0-0-0	0-0-0	0-0-0	0-0-0	0-0-0

Трикомпонентний показник типу фінансової стійкості (S) у 2021–2025 роках має значення 0–0–0, що свідчить про критичний тип фінансової ситуації на підприємстві протягом усього досліджуваного періоду, оскільки всі три складові

забезпечення запасів (власні оборотні засоби, довгострокові джерела та загальна величина джерел формування запасів) є недостатніми для покриття запасів, які у 2025 році становлять 11368,0 тис. грн, що призводить до постійного дефіциту джерел фінансування та підтверджує фінансову нестійкість підприємства і його залежність від зовнішніх короткострокових джерел.

Аналіз ліквідності та платоспроможності ПрАТ «Козятинхліб» у 2021 - 2025 роках наведено у табл. 2.10.

Таблиця 2.10 - Аналіз ліквідності та платоспроможності ПрАТ «Козятинхліб» у 2021 - 2025 роках

Показники	2021	2022	2023	2024	2025	абсолютне відхилення		
						2023	2024	2025
Коефіцієнт забезпеченості ліквідними активами, рази	0,542	0,538	0,631	0,631	0,501	0,093	0,001	- 0,131
Коефіцієнт забезпеченості швидко ліквідними активами, рази	0,209	0,191	0,321	0,339	0,182	0,130	0,019	- 0,157
Коефіцієнт забезпеченості готовими засобами платежу, рази	0,014	0,081	0,237	0,269	0,083	0,156	0,032	- 0,186
Загальний коефіцієнт покриття, рази	0,642	0,637	0,737	0,891	0,726	0,100	0,154	- 0,165
Проміжний коефіцієнт покриття, рази	0,248	0,226	0,375	0,479	0,264	0,149	0,104	- 0,215
Коефіцієнт абсолютної ліквідності, рази	0,017	0,095	0,277	0,380	0,121	0,182	0,103	- 0,259
Коефіцієнт відволікання оборотних активів у запаси, рази	0,612	0,635	0,472	0,459	0,630	- 0,163	- 0,013	0,172
Коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість, рази	0,360	0,205	0,132	0,111	0,197	- 0,073	- 0,021	0,086
Коефіцієнт участі матеріальних запасів у покритті поточних зобов'язань, рази	0,393	0,404	0,348	0,409	0,458	- 0,057	0,061	0,049
Частка власного оборотного капіталу у покритті запасів, рази	- 0,910	- 0,898	- 0,756	- 0,266	- 0,597	0,142	0,490	- 0,331
Коефіцієнт маневрування, рази	3,483	3,667	3,256	1,865	3,805	- 0,411	- 1,391	1,940

Коефіцієнт забезпеченості ліквідними активами у 2023 році зріс до 0,631 разів (+0,093), у 2024 році залишився стабільним на рівні 0,631 разів (+0,001), однак у 2025 році знизився до 0,501 разів (-0,131), що свідчить про погіршення загальної

ліквідності оборотних активів та зменшення можливостей покриття поточних зобов'язань ліквідними ресурсами.

Коефіцієнт забезпеченості швидколіквідними активами у 2023 році зріс до 0,321 разів (+0,130), у 2024 році до 0,339 разів (+0,019), але у 2025 році знизився до 0,182 разів (-0,157), що свідчить про скорочення частки активів, які можуть бути швидко перетворені у грошові кошти для розрахунків із кредиторами.

Коефіцієнт забезпеченості готовими засобами платежу у 2023 році зріс до 0,237 разів (+0,156), у 2024 році до 0,269 разів (+0,032), однак у 2025 році різко знизився до 0,083 разів (-0,186), що свідчить про значне скорочення грошових коштів і зниження миттєвої платоспроможності підприємства.

Загальний коефіцієнт покриття у 2023 році зріс до 0,737 разів (+0,100), у 2024 році до 0,891 разів (+0,154), що свідчить про покращення здатності підприємства покривати поточні зобов'язання, але у 2025 році знизився до 0,726 разів (-0,165), що вказує на часткове погіршення ліквідності.

Проміжний коефіцієнт покриття у 2023 році зріс до 0,375 разів (+0,149), у 2024 році до 0,479 разів (+0,104), але у 2025 році знизився до 0,264 разів (-0,215), що свідчить про зменшення ліквідних активів без урахування запасів і погіршення короткострокової платоспроможності.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності у 2023 році зріс до 0,277 разів (+0,182), у 2024 році до 0,380 разів (+0,103), але у 2025 році різко знизився до 0,121 разів (-0,259), що свідчить про суттєве скорочення грошових коштів і зниження здатності негайно погашати зобов'язання.

Коефіцієнт відволікання оборотних активів у запаси у 2023 році знизився до 0,472 разів (-0,163), у 2024 році до 0,459 разів (-0,013), однак у 2025 році зріс до 0,630 разів (+0,172), що свідчить про збільшення частки ресурсів, вкладених у запаси, та зниження їх ліквідності.

Коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість у 2023 році знизився до 0,132 разів (-0,073), у 2024 році до 0,111 разів (-0,021), але у 2025 році зріс до 0,197 разів (+0,086), що свідчить про збільшення коштів, заморожених у розрахунках із контрагентами.

Коефіцієнт участі матеріальних запасів у покритті поточних зобов'язань у 2023 році знизився до 0,348 разів (-0,057), у 2024 році зріс до 0,409 разів (+0,061), а у 2025 році до 0,458 разів (+0,049), що свідчить про зростання залежності покриття зобов'язань від запасів.

Частка власного оборотного капіталу у покритті запасів у 2023 році покращилась до -0,756 разів (+0,142), у 2024 році до -0,266 разів (+0,490), але у 2025 році погіршилась до -0,597 разів (-0,331), що свідчить про нестабільну забезпеченість запасів власними оборотними коштами.

Коефіцієнт маневрування у 2023 році знизився до 3,256 разів (-0,411), у 2024 році до 1,865 разів (-1,391), але у 2025 році зріс до 3,805 разів (+1,940), що свідчить про відновлення гнучкості використання власного капіталу та покращення можливостей його мобільного розподілу.

Аналіз ефективності використання трудових ресурсів і заробітної плати ПрАТ «Козятинхліб» у 2021 - 2025 роках наведено в табл. 2.11.

Таблиця 2.11 - Ефективність використання трудових ресурсів і заробітної плати на ПрАТ «Козятинхліб» у 2021 - 2025 роках

Показники	2021	2022	2023	2024	2025	абсолютне відхилення до попереднього року		
						2023	2024	2025
Середньоспискова чисельність працівників	150,00	125,00	125,00	121,00	90,00	0,00	-4,00	-31,00
Коефіцієнт обороту по прийому	0,15	0,12	0,36	0,10	0,20	0,24	-0,26	0,10
Коефіцієнт обороту вибуття	0,25	0,39	0,09	0,45	0,42	-0,30	0,36	-0,02
Коефіцієнт плинності кадрів	0,25	0,39	0,09	0,45	0,42	-0,30	0,36	-0,02
Продуктивність праці, тис. грн.	371,25	468,09	478,70	506,51	754,70	10,61	27,82	248,19
Середня заробітна плата, тис. грн.	18,80	19,50	20,30	22,60	23,80	0,80	2,30	1,20
Фонд оплати праці, тис. грн.	33840,00	29250,00	30450,00	32815,20	25704,00	1200,00	2365,20	-7111,20

Середньоспискова чисельність працівників у 2023 році залишилась без змін (125 осіб, 0,00), у 2024 році зменшилась до 121 особи (-4,00), а у 2025 році різко скоротилась до 90 осіб (-31,00), що свідчить про оптимізацію або скорочення персоналу, яке пов'язане зі зменшенням виробничих потужностей або підвищенням автоматизації.

Коефіцієнт плинності кадрів повторює динаміку вибуття: у 2023 році знизився до 0,09 разів (-0,30), у 2024 році зріс до 0,45 разів (+0,36), а у 2025 році знизився до 0,42 разів (-0,02), що свідчить про значну плинність персоналу та проблеми зі збереженням кадрів.

Продуктивність праці у 2023 році зросла до 478,70 тис. грн (+10,61), у 2024 році до 506,51 тис. грн (+27,82), а у 2025 році різко зросла до 754,70 тис. грн (+248,19), що свідчить про підвищення ефективності використання трудових ресурсів та зростання обсягів виробництва на одного працівника.

Середня заробітна плата у 2023 році зросла до 20,30 тис. грн (+0,80), у 2024 році до 22,60 тис. грн (+2,30), а у 2025 році до 23,80 тис. грн (+1,20), що свідчить про поступове підвищення рівня оплати праці та мотивації персоналу.

Фонд оплати праці у 2023 році зріс до 30450,00 тис. грн (+1200,00), у 2024 році до 32815,20 тис. грн (+2365,20), однак у 2025 році різко знизився до 25704,00 тис. грн (-7111,20), що пояснюється значним скороченням чисельності працівників і свідчить про зменшення загальних витрат на персонал.

2.3. Оцінка показників інвестиційної привабливості підприємства

Від ефективності інвестиційної діяльності підприємства залежить його розвиток і стабільність становища на ринку. В випадках коли інвестиційні кошти використовуються недосить ефективно, прибуток підприємства нижчий за очікуваний рівень і підприємство втрачає своїх потенційно можливих інвесторів.

Інвестиційна привабливість підприємства являє собою обґрунтовану вірогіднісну діагностику ризику і потенційної прибутковості інвестицій.

Бальна оцінка інвестиційної привабливості інвестованого об'єкта ПрАТ «Козятинхліб» за період 2021 - 2025 рр. наведено в табл. 2.12.

Таблиця 2.12 - Бальна оцінка інвестиційної привабливості інвестованого об'єкта ПрАТ «Козятинхліб» за період 2021 - 2025 рр.

Показники	2021	2022	2023	2024	2025
1	2	3	4	5	6
1. Показники оцінки майнового стану інвестованого об'єкта	0,60	0,68	0,70	0,74	0,95
1.1. Активна частина основних засобів	1,00	0,92	0,84	0,90	0,82
1.2. Коефіцієнт зносу основних засобів	0,91	0,95	0,99	0,96	1,00
1.3. Коефіцієнт оновлення	0,27	0,47	0,52	0,91	1,00
1.4. Коефіцієнт вибуття	0,22	0,38	0,47	0,18	1,00
2. Показники оцінки фінансової стійкості (платоспроможності) інвестованого об'єкта	0,66	0,67	0,75	0,83	0,72
2.1. Власні оборотні засоби	0,91	0,92	0,94	0,88	1,00
2.2. Власні довгострокові та середньострокові позикові джерела формування запасів та витрат	0,50	0,58	1,00	0,98	0,54
2.3. Загальна сума основних джерел формування запасів та витрат	0,68	0,74	1,00	1,00	0,67
2.4. Робочий капітал	0,33	0,32	0,36	1,00	0,54
2.5. Маневреність робочого капіталу	1,00	0,99	0,83	0,29	0,66
2.6. Коефіцієнт незалежності	0,48	0,49	0,60	1,00	0,83
2.7. Коефіцієнт фінансування	0,50	0,51	0,61	1,00	0,84
2.8. Коефіцієнт фінансової стійкості	0,50	0,50	0,46	0,94	1,00
2.9. Показник фінансового лівериджу	1,00	0,99	0,91	0,35	0,39
3. Показники оцінки ліквідності активів інвестованого об'єкта	0,44	0,41	0,65	0,82	0,46
3.1. Поточний або загальний коефіцієнт покриття	0,72	0,71	0,83	1,00	0,82
3.2. Коефіцієнт співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості	0,38	0,66	0,86	1,00	0,72
3.3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,04	0,25	0,73	1,00	0,32
3.4. Норма грошових резервів	0,04	0,25	0,73	1,00	0,32
3.5. Коефіцієнт покриття періодичних виплат	1,00	0,17	0,10	0,09	0,15
4. Показники оцінки прибутковості інвестованого об'єкта	0,20	0,24	0,26	0,01	0,62
4.1. Коефіцієнт прибутковості інвестицій	0,00	0,00	0,33	0,00	1,00
4.2. Коефіцієнт прибутковості власного капіталу	1,00	0,00	0,00	0,07	0,00
4.3. Операційна рентабельність продажу	0,00	0,11	0,41	0,00	1,00
4.4. Коефіцієнт експлуатаційних витрат	0,00	1,00	0,27	0,00	0,11
4.5. Коефіцієнт прибутковості активів	0,00	0,09	0,29	0,00	1,00
5. Показники оцінки ділової активності інвестованого об'єкта	0,79	0,79	0,78	0,74	0,82
5.1. Продуктивність праці	0,49	0,62	0,63	0,67	1,00
5.2. Фондовіддача	0,92	0,96	0,97	0,91	1,00
5.3. Оборотність коштів у розрахунках	1,00	0,59	0,52	0,45	0,44

Продовження табл. 2.12

1	2	3	4	5	6
5.4. Коефіцієнт оборотності коштів у розрахунках	0,44	0,74	0,84	0,96	1,00
5.5. Оборотність виробничих запасів	0,69	0,68	0,72	1,00	0,73
5.6. Коефіцієнт оборотності виробничих запасів	0,98	1,00	0,95	0,68	0,93
5.7. Оборотність власного капіталу	1,00	0,95	0,91	0,56	0,46
5.8. Оборотність основного капіталу	0,81	0,82	0,71	0,68	1,00
6. Показники оцінки ринкової активності інвестованого об'єкта	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6.1. Дивіденд	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6.2. Коефіцієнт цінності акції	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6.3. Рентабельність акції	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Бальна оцінка інвестиційної привабливості інвестованого об'єкта ПрАТ «Козятинхліб» за період 2021 - 2025 рр. за групами наведено в табл. 2.13.

Таблиця 2.13 - Бальна оцінка інвестиційної привабливості інвестованого об'єкта ПрАТ «Козятинхліб» за період 2021 - 2024 рр. за групами

Показники	2020	2021	2022	2023	2024	питома вага
1. Показники оцінки майнового стану інвестованого об'єкта	0,60	0,68	0,70	0,74	0,95	0,17
2. Показники оцінки фінансової стійкості (платоспроможності) інвестованого об'єкта	0,66	0,67	0,75	0,83	0,72	0,17
3. Показники оцінки ліквідності активів інвестованого об'єкта	0,44	0,41	0,65	0,82	0,46	0,17
4. Показники оцінки прибутковості інвестованого об'єкта	0,20	0,24	0,26	0,01	0,62	0,17
5. Показники оцінки ділової активності інвестованого об'єкта	0,79	0,79	0,78	0,74	0,82	0,17
6. Показники оцінки ринкової активності інвестованого об'єкта	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,17
Інвестиційна привабливість	0,45	0,47	0,52	0,52	0,60	

Отже, найбільш інвестиційно привабливим підприємство було у 2022 та 2025 роках, найменш інвестиційно привабливим було у 2021 році.

Аналіз бальної оцінки інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб» за період 2021-2025 років показує зміни в ключових аспектах діяльності компанії.

Показники оцінки майнового стану інвестованого об'єкта у 2021–2024 роках демонструють стабільне покращення з 0,60 до 0,74, а у 2024 році досягають максимального значення 0,95, що свідчить про нарощення майнового потенціалу

підприємства, оновлення активів та підвищення їхньої якості, що позитивно впливає на інвестиційну привабливість.

Показники оцінки фінансової стійкості (платоспроможності) у 2021–2023 роках зростають з 0,66 до 0,83, що вказує на покращення структури капіталу та підвищення здатності підприємства виконувати свої зобов'язання, однак у 2024 році спостерігається зниження до 0,72, що може бути наслідком зростання фінансових ризиків і нестабільності джерел фінансування.

Показники оцінки ліквідності активів у 2021–2023 роках зростають з 0,44 до 0,82, що свідчить про підвищення здатності підприємства швидко перетворювати активи у грошові кошти, однак у 2024 році показник знижується до 0,46, що вказує на погіршення ліквідної структури активів і зменшення фінансової гнучкості.

Показники оцінки прибутковості демонструють нестабільну динаміку: у 2021–2022 роках зростають з 0,20 до 0,24, у 2023 році до 0,26, але у 2023 (за таблицею різкий спад) знижуються до 0,01, що свідчить про різке погіршення фінансового результату, тоді як у 2024 році відновлюються до 0,62, що вказує на суттєве покращення прибутковості та ефективності діяльності підприємства.

Показники оцінки ділової активності залишаються відносно стабільними у 2021–2022 роках (0,79), незначно знижуються у 2023 році до 0,78 та у 2024 році до 0,74, однак у 2024 році зростають до 0,82, що свідчить про підвищення ефективності використання ресурсів та активізацію господарської діяльності підприємства.

Показники оцінки ринкової активності протягом усього періоду залишаються на нульовому рівні (0,00), що свідчить про відсутність або недостатній розвиток ринкових інструментів оцінки діяльності підприємства, а також обмежену присутність на фондовому ринку.

Інвестиційна привабливість підприємства загалом зростає з 0,45 у 2021 році до 0,60 у 2024 році, що свідчить про поступове покращення комплексної оцінки його фінансово-економічного стану, при цьому найбільш привабливими роками є 2022 та 2024, тоді як найменша привабливість спостерігається у 2021 році через слабкі фінансові результати та нижчі значення ключових показників.

На основі найважливіших параметрів фінансово-господарської й виробничої діяльності підприємства, тобто господарської активності в цілому, були розраховані узагальнюючі коефіцієнти й проведений порівняльний аналіз отриманих результатів із нормативними значеннями, запропонованими в роботі.

Кількісна оцінка планування інвестиційної привабливості підприємства наведена в табл. 2.14.

Таблиця 2.14 - Параметри інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб»

№	Показник	Нормативне значення	Фактичне значення	Оцінка (+/-)
1	Привабливість продукції для споживача	1,00	0,85	-
2	Кадрова привабливість	0,00	0,60	+
3	Територіальна привабливість	0,50	0,70	+
4	Фінансова привабливість	0,15	0,10	-
5	Інноваційна привабливість	0,70	0,55	-
6	Екологічна привабливість	0,00	0,40	+
7	Соціальна привабливість	1,00	0,80	-

Привабливість продукції для споживача ($0,85 < 1,00$, -) свідчить про те, що продукція підприємства є достатньо конкурентною на ринку, однак не повністю відповідає еталонному рівню через обмежену диференціацію асортименту та наявність конкурентів із сильнішими брендовими позиціями.

Кадрова привабливість ($0,60 > 0,00$, +) характеризується наявністю кваліфікованого персоналу та відносно стабільним кадровим потенціалом, що перевищує мінімальні вимоги та позитивно впливає на інвестиційну привабливість підприємства.

Територіальна привабливість ($0,70 > 0,50$, +) зумовлена вигідним розташуванням підприємства, наявністю транспортної інфраструктури та близькістю до ринків збуту, що підвищує ефективність логістичних процесів.

Фінансова привабливість ($0,10 < 0,15$, -) є нижчою за нормативне значення, що пояснюється нестабільним фінансовим станом підприємства, наявністю збитковості в окремі періоди та високою залежністю від зовнішніх джерел фінансування.

Інноваційна привабливість ($0,55 < 0,70$, -) свідчить про недостатній рівень впровадження інноваційних технологій та модернізації виробництва, що обмежує конкурентоспроможність підприємства у довгостроковій перспективі.

Екологічна привабливість ($0,40 > 0,00$, +) характеризується наявністю заходів з мінімізації впливу на довкілля та дотриманням базових екологічних стандартів, що позитивно оцінюється інвесторами.

Соціальна привабливість ($0,80 < 1,00$, -) відображає достатній, але не максимальний рівень соціальних гарантій для працівників, включаючи оплату праці та умови праці, що потребує подальшого вдосконалення.

Отже, результати оцінки параметрів інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб» свідчать про неоднорідний характер розвитку підприємства, оскільки за окремими напрямками, такими як кадрова, територіальна та екологічна привабливість, спостерігаються позитивні значення, що перевищують нормативні рівні та формують додаткові конкурентні переваги, тоді як фінансова, інноваційна та соціальна привабливість залишаються нижчими за нормативні показники, що зумовлено нестабільним фінансовим станом, недостатнім рівнем інноваційного розвитку та потребою у підвищенні соціальних стандартів, а привабливість продукції, хоча й наближається до еталонного рівня, все ще не досягає максимально можливих значень через обмежену диференціацію та конкурентний тиск, що в сукупності вказує на необхідність системного вдосконалення внутрішніх процесів підприємства для підвищення його загальної інвестиційної привабливості.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПРАТ «КОЗЯТИНХЛІБ»

3.1. Виявлення проблем та резервів підвищення інвестиційної привабливості

У сучасних умовах господарювання забезпечення високого рівня інвестиційної привабливості підприємства є однією з ключових передумов його стабільного функціонування та довгострокового розвитку. Для ПрАТ «Козятинхліб» проблема залучення інвестиційних ресурсів є особливо актуальною через нестабільність фінансових результатів, високу залежність від зовнішніх джерел фінансування та необхідність модернізації виробничої бази. Аналіз фінансово-економічних показників підприємства за 2021–2025 роки дозволяє виявити низку факторів, які негативно впливають на загальний рівень інвестиційної привабливості. Водночас окремі показники свідчать про наявність потенціалу для покращення діяльності та підвищення ефективності використання ресурсів. Виявлення основних проблем дає можливість сформулювати обґрунтовані напрями вдосконалення фінансової, виробничої та управлінської діяльності підприємства. Особливого значення набуває визначення причин виникнення негативних тенденцій та оцінка їх можливих наслідків для подальшого функціонування підприємства. Саме тому доцільним є систематизація основних проблем, що стримують підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб».

Виявлення проблем підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб» наведено в табл. 3.1.

Таблиця 3.1 - Виявлення проблем підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб»

№	Проблема	Значення у 2025 році	Причини виникнення	Можливі наслідки
1	2	3	4	5
1	Низький рівень фінансової стійкості	Коефіцієнт автономії - 0,05	Від'ємний власний капітал, значна залежність від позикових коштів	Погіршення кредитоспроможності та інвестиційної довіри

Продовження табл. 3.1

1	2	3	4	5
2	Недостатня ліквідність	Коефіцієнт абсолютної ліквідності 0,121	Зменшення обсягу грошових коштів	Ризик несвоєчасного погашення зобов'язань
3	Високий рівень зносу основних засобів	Коефіцієнт зносу 0,71	Недостатній рівень оновлення виробничих фондів	Зростання витрат на ремонт та зниження продуктивності
4	Нестабільність прибутковості	Чистий прибуток 182 тис. грн	Коливання витрат та доходів	Зниження інвестиційної привабливості
5	Скорочення чисельності персоналу	90 працівників	Оптимізація витрат та плинність кадрів	Дефіцит кваліфікованої робочої сили
6	Висока плинність кадрів	Коефіцієнт плинності 0,42	Низька мотивація працівників	Погіршення ефективності виробництва
7	Недостатня інноваційна активність	Інноваційна привабливість 0,55	Обмежені інвестиції в модернізацію	Втрата конкурентних переваг
8	Залежність від кредиторської заборгованості	Кредиторська заборгованість 15162 тис. грн	Недостатність власних оборотних коштів	Погіршення фінансової стабільності
9	Зниження обсягу оборотних активів	18031 тис. грн	Скорочення грошових ресурсів та запасів	Погіршення платоспроможності
10	Низький рівень ринкової активності	Показник ринкової активності 0,00	Відсутність активної інвестиційної політики	Обмеження можливостей залучення інвесторів
11	Низький рівень соціальної привабливості	Соціальна привабливість 0,80	Обмежені соціальні програми	Зниження мотивації персоналу
12	Зростання адміністративних витрат	9472 тис. грн	Підвищення управлінських витрат	Скорочення чистого прибутку
13	Низький рівень покриття запасів власними коштами	-0,597	Дефіцит власного оборотного капіталу	Посилення фінансових ризиків
14	Значне скорочення грошових коштів	2996 тис. грн	Підвищення витрат та зниження ліквідності	Ускладнення поточних розрахунків
15	Нестабільність структури капіталу	Власний капітал - 1784 тис. грн	Накопичення збитків минулих років	Зростання ризику фінансової кризи

Проаналізуємо кожну із наведених проблем.

Низький рівень фінансової стійкості ПрАТ «Козятинхліб» характеризується від'ємним значенням коефіцієнта автономії ($-0,05$), що свідчить про критично низьку частку власного капіталу у структурі джерел фінансування підприємства. Основною причиною такої ситуації є накопичення збитків минулих років та висока залежність від позикових коштів, унаслідок чого підприємство втрачає фінансову незалежність і змушене використовувати зовнішні джерела фінансування для підтримки поточної діяльності. Подібна ситуація негативно впливає на інвестиційну привабливість підприємства, оскільки потенційні інвестори розглядають високий рівень фінансової залежності як суттєвий ризик вкладення капіталу. Крім того, низька фінансова стійкість знижує рівень кредитоспроможності підприємства, ускладнює доступ до фінансових ресурсів та може призвести до погіршення платоспроможності у майбутньому.

Недостатня ліквідність підприємства проявляється у низькому значенні коефіцієнта абсолютної ліквідності ($0,121$), що свідчить про недостатній обсяг грошових коштів для своєчасного погашення поточних зобов'язань. Причиною такої ситуації є скорочення обсягів вільних фінансових ресурсів, нерівномірність надходження коштів та значна частка активів, вкладених у запаси й дебіторську заборгованість. Недостатній рівень ліквідності створює ризик виникнення труднощів із виконанням поточних фінансових зобов'язань, що може негативно вплинути на ділову репутацію підприємства, спричинити прострочення платежів та посилити недовіру з боку кредиторів і потенційних інвесторів.

Високий рівень зносу основних засобів характеризується значенням коефіцієнта зносу $0,71$, що свідчить про значне фізичне та моральне старіння виробничого обладнання підприємства. Основною причиною цього є недостатній рівень інвестицій у модернізацію та оновлення виробничих фондів, а також обмежені фінансові можливості підприємства для здійснення капітальних вкладень. Високий ступінь зношеності обладнання призводить до збільшення витрат на ремонт і технічне обслуговування, зниження продуктивності праці, погіршення якості продукції та підвищення ризику виробничих простоїв. У

результаті підприємство втрачає конкурентні переваги на ринку та стає менш привабливим для потенційних інвесторів.

Нестабільність прибутковості проявляється у незначному обсязі чистого прибутку у 2025 році (182 тис. грн), що свідчить про нестійкий характер фінансових результатів підприємства. Причинами такої ситуації є коливання обсягів реалізації продукції, зростання виробничих та адміністративних витрат, а також нестабільність ринкової кон'юнктури. Низький рівень прибутковості обмежує можливості підприємства щодо самофінансування, модернізації виробництва та формування інвестиційних ресурсів. Для інвесторів нестабільний фінансовий результат є сигналом підвищеного ризику, що негативно впливає на загальний рівень інвестиційної привабливості підприємства.

Скорочення чисельності персоналу до 90 працівників у 2025 році свідчить про суттєве зменшення кадрового потенціалу підприємства. Основними причинами цього є оптимізація витрат, високий рівень плинності кадрів та недостатній рівень мотивації працівників. Скорочення персоналу може негативно впливати на виробничі процеси, оскільки зменшується кількість кваліфікованих працівників, збільшується навантаження на наявний персонал та погіршується організація праці. У довгостроковій перспективі це може призвести до дефіциту трудових ресурсів, зниження продуктивності праці та погіршення якості продукції.

Висока плинність кадрів характеризується коефіцієнтом плинності 0,42, що свідчить про значну нестабільність трудового колективу підприємства. Основними причинами є недостатній рівень матеріального стимулювання працівників, обмежені можливості професійного розвитку та не завжди належні умови праці. Часті звільнення працівників негативно впливають на ефективність виробничої діяльності, оскільки підприємство змушене постійно витрачати ресурси на підбір і навчання нового персоналу. Крім того, висока плинність кадрів може спричинити втрату кваліфікованих спеціалістів і погіршення загальної продуктивності праці.

Недостатня інноваційна активність підприємства проявляється у порівняно низькому рівні інноваційної привабливості (0,55), що свідчить про обмежене впровадження сучасних технологій та інноваційних рішень у виробничу діяльність.

Причинами цього є недостатній обсяг інвестицій у модернізацію виробництва, відсутність довгострокової інноваційної стратегії та дефіцит фінансових ресурсів. Низький рівень інноваційної активності обмежує можливості підприємства щодо підвищення продуктивності праці, зниження собівартості продукції та зміцнення конкурентних позицій на ринку. У результаті підприємство ризикує втратити частину споживачів та знизити свою інвестиційну привабливість.

Залежність від кредиторської заборгованості проявляється у значному обсязі кредиторської заборгованості у 2025 році (15162 тис. грн), що свідчить про нестачу власних оборотних коштів для фінансування поточної діяльності. Причинами цього є низький рівень прибутковості, недостатня ліквідність та висока потреба у залученні зовнішніх ресурсів. Надмірна залежність від кредиторів підвищує фінансові ризики підприємства, ускладнює процес управління грошовими потоками та може призвести до виникнення простроченої заборгованості. Для інвесторів така ситуація є негативним сигналом щодо фінансової стабільності підприємства.

Зниження обсягу оборотних активів до 18031 тис. грн свідчить про скорочення ресурсної бази підприємства, необхідної для забезпечення безперервності операційної діяльності. Причинами цього є зменшення обсягів грошових коштів, скорочення запасів та недостатнє поповнення оборотного капіталу. Зниження оборотних активів негативно впливає на ліквідність та платоспроможність підприємства, ускладнює своєчасне виконання фінансових зобов'язань і може призвести до перебоїв у виробничому процесі.

Низький рівень ринкової активності характеризується нульовим значенням показника ринкової активності, що свідчить про недостатню активність підприємства у сфері інвестиційного просування та взаємодії з потенційними інвесторами. Основною причиною є відсутність ефективної інвестиційної політики та недостатній рівень маркетингової активності. Це обмежує можливості підприємства щодо залучення зовнішніх інвестицій, розширення ринків збуту та формування позитивного інвестиційного іміджу.

Низький рівень соціальної привабливості проявляється у недостатньому розвитку соціальних програм для працівників та обмежених можливостях соціального стимулювання персоналу. Значення показника соціальної привабливості на рівні 0,80 свідчить про наявність окремих соціальних гарантій, однак їх рівень залишається недостатнім для формування стабільного та мотивованого трудового колективу. У результаті знижується мотивація працівників, погіршується психологічний клімат у колективі та підвищується ризик зростання плинності кадрів.

Зростання адміністративних витрат до 9472 тис. грн свідчить про підвищення витрат на управління підприємством, утримання адміністративного персоналу та забезпечення організаційної діяльності. Причинами цього можуть бути неефективна система управління, дублювання функцій окремих підрозділів та збільшення непродуктивних витрат. Зростання адміністративних витрат негативно впливає на фінансовий результат підприємства, зменшує рівень прибутковості та обмежує можливості накопичення власних інвестиційних ресурсів.

Низький рівень покриття запасів власними коштами (-0,597) свідчить про дефіцит власного оборотного капіталу та недостатню забезпеченість запасів внутрішніми джерелами фінансування. Причиною цього є від'ємний власний капітал та недостатній обсяг нерозподіленого прибутку. Така ситуація підвищує залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування та посилює фінансові ризики, що негативно впливає на інвестиційну привабливість.

Значне скорочення грошових коштів до 2996 тис. грн свідчить про погіршення стану грошових потоків підприємства та обмеження можливостей для фінансування поточної діяльності. Причинами цього є зростання витрат, нестабільність прибутковості та зниження ліквідності активів. Недостатній обсяг грошових ресурсів може призвести до затримок у розрахунках із постачальниками, працівниками та бюджетом, що негативно впливатиме на ділову репутацію підприємства.

Нестабільність структури капіталу характеризується від'ємним значенням власного капіталу (-1784 тис. грн), що свідчить про накопичення збитків та

дисбаланс між власними й позиковими джерелами фінансування. Причинами такої ситуації є тривалий період низької прибутковості та недостатня ефективність фінансового управління. Нестабільна структура капіталу підвищує ризик виникнення фінансової кризи, знижує інвестиційну довіру та ускладнює залучення додаткових фінансових ресурсів для розвитку підприємства.

Результати проведеного аналізу свідчать про наявність значної кількості проблем, які стримують підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб». Найбільш суттєвими серед них є низький рівень фінансової стійкості, недостатня ліквідність та висока залежність підприємства від позикових джерел фінансування. Негативний вплив на інвестиційну привабливість також здійснює високий рівень зносу основних засобів, що потребує оновлення виробничої бази та впровадження сучасних технологій. Значне скорочення грошових коштів і оборотних активів знижує рівень платоспроможності підприємства та підвищує ризик виникнення фінансових труднощів. Важливою проблемою залишається нестабільність прибутковості діяльності, яка ускладнює формування позитивного інвестиційного іміджу підприємства. Додатковим негативним фактором є висока плинність кадрів та скорочення чисельності персоналу, що може призвести до втрати кваліфікованих працівників і погіршення виробничих результатів. Недостатній рівень інноваційної активності обмежує можливості підвищення конкурентоспроможності підприємства у довгостроковій перспективі. Також негативним чинником є відсутність активної ринкової політики щодо залучення інвесторів та розвитку інвестиційного потенціалу. Водночас окремі позитивні тенденції, зокрема зростання продуктивності праці та покращення окремих показників ділової активності, створюють передумови для стабілізації фінансово-економічного стану підприємства. Таким чином, для підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб» необхідним є комплексне впровадження заходів, спрямованих на зміцнення фінансової стійкості, модернізацію виробництва, підвищення ефективності управління та активізацію інноваційної діяльності.

У сучасних умовах економічної нестабільності та високого рівня конкуренції важливого значення набуває пошук резервів підвищення інвестиційної привабливості підприємства. Для ПрАТ «Козятинхліб» формування ефективної системи управління інвестиційною привабливістю є необхідною умовою забезпечення стабільного розвитку та залучення додаткових фінансових ресурсів. Результати проведеного аналізу свідчать про наявність значного потенціалу для покращення фінансового стану, виробничої діяльності та конкурентних позицій підприємства. Водночас виявлені проблеми створюють необхідність визначення внутрішніх резервів, які можуть бути використані для підвищення ефективності функціонування підприємства. Реалізація таких резервів сприятиме зміцненню фінансової стійкості, підвищенню рентабельності та формуванню позитивного інвестиційного іміджу. Особливого значення набуває вдосконалення системи управління ресурсами, модернізація виробництва та підвищення ефективності використання трудового потенціалу. Саме тому доцільним є систематизація основних резервів підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб».

Резерви підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб» наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2 - Резерви підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб»

№	Резерви підвищення	Характеристика резерву	Очікуваний результат
1	2	3	4
1	Модернізація основних засобів	Передбачає оновлення застарілого обладнання, впровадження енергоощадних технологій та автоматизацію виробничих процесів з метою зниження виробничих витрат і підвищення продуктивності праці	Підвищення конкурентоспроможності продукції та зменшення витрат
2	Оптимізація структури капіталу	Полягає у збільшенні частки власного капіталу, скороченні залежності від кредиторської заборгованості та підвищенні фінансової стійкості підприємства	Зниження фінансових ризиків та покращення платоспроможності
3	Підвищення ліквідності активів	Передбачає збільшення обсягу грошових коштів, прискорення оборотності дебіторської заборгованості та оптимізацію запасів	Зростання здатності своєчасно погашати поточні зобов'язання

Продовження табл. 3.2

1	2	3	4
4	Розширення асортименту продукції	Полягає у впровадженні нових видів хлібобулочних і кондитерських виробів відповідно до сучасних потреб споживачів	Збільшення обсягів реалізації та прибутку
5	Посилення маркетингової діяльності	Передбачає активізацію рекламних заходів, просування бренду та розширення ринків збуту продукції	Зростання ринкової частки підприємства
6	Підвищення продуктивності праці	Реалізується шляхом удосконалення організації праці, мотивації персоналу та підвищення рівня кваліфікації працівників	Підвищення ефективності використання трудових ресурсів
7	Зменшення плинності кадрів	Передбачає покращення умов праці, підвищення заробітної плати та впровадження соціальних програм для працівників	Формування стабільного кадрового потенціалу
8	Активізація інноваційної діяльності	Полягає у впровадженні сучасних технологій виробництва, нових методів управління та інноваційної продукції	Підвищення інноваційної привабливості підприємства
9	Зниження собівартості продукції	Передбачає економію матеріальних ресурсів, скорочення енергетичних витрат та оптимізацію виробничих процесів	Зростання прибутковості діяльності
10	Підвищення рентабельності діяльності	Полягає у збільшенні доходів від реалізації продукції та ефективному управлінні витратами	Формування позитивного фінансового результату
11	Удосконалення системи фінансового планування	Передбачає впровадження бюджетування, прогнозування грошових потоків та контролю за витратами	Покращення фінансового управління підприємством
12	Розвиток інвестиційної політики	Полягає у формуванні довгострокової стратегії залучення інвестицій та співпраці з потенційними інвесторами	Підвищення рівня інвестиційної активності
13	Цифровізація управлінських процесів	Передбачає впровадження сучасних інформаційних систем обліку, аналізу та управління підприємством	Підвищення оперативності управлінських рішень
14	Покращення екологічної політики	Полягає у впровадженні екологічно безпечних технологій та скороченні негативного впливу на навколишнє середовище	Формування позитивного іміджу підприємства
15	Розширення співпраці з постачальниками та партнерами	Передбачає укладання довгострокових договорів та оптимізацію логістичних процесів	Забезпечення стабільності постачання та зниження витрат

Проаналізуємо кожен із наведених резервів підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб».

Модернізація основних засобів є одним із ключових резервів підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб», оскільки підприємство здійснює виробництво хлібобулочних та кондитерських виробів, що потребує використання сучасного високопродуктивного обладнання. Високий рівень зносу основних засобів негативно впливає на якість продукції, продуктивність праці та рівень виробничих витрат, тому оновлення технічної бази дозволить забезпечити стабільність виробничого процесу та підвищити ефективність діяльності. Впровадження енергоощадних технологій і автоматизованих систем управління виробництвом сприятиме скороченню енергетичних витрат, зменшенню втрат сировини та підвищенню рівня технологічної безпеки. Крім того, модернізація обладнання дозволить підприємству розширити асортимент продукції, покращити її якість та зміцнити конкурентні позиції на ринку хлібобулочних виробів. Для потенційних інвесторів наявність сучасної матеріально-технічної бази є важливим показником перспективності розвитку підприємства та його здатності генерувати стабільний прибуток у майбутньому.

Оптимізація структури капіталу є важливим резервом підвищення інвестиційної привабливості підприємства, оскільки у ПрАТ «Козятинхліб» спостерігається від'ємний власний капітал та значна залежність від позикових коштів. Для покращення фінансової стійкості підприємству необхідно збільшити частку власних джерел фінансування шляхом реінвестування прибутку, залучення стратегічних інвесторів або додаткових внесків акціонерів. Одночасно важливим напрямом є скорочення кредиторської заборгованості та оптимізація структури зобов'язань, що дозволить знизити фінансове навантаження на підприємство. Покращення структури капіталу сприятиме зміцненню фінансової незалежності, підвищенню кредитоспроможності та зниженню ризику фінансової нестабільності. Для інвесторів це створить позитивний сигнал щодо надійності підприємства та його здатності ефективно управляти фінансовими ресурсами.

Підвищення ліквідності активів є необхідною умовою забезпечення стабільної діяльності ПрАТ «Козятинхліб» та підвищення його інвестиційної привабливості. Низький рівень абсолютної ліквідності свідчить про дефіцит грошових коштів для своєчасного виконання поточних зобов'язань, тому підприємству необхідно посилити контроль за рухом фінансових ресурсів. Важливими заходами є прискорення оборотності дебіторської заборгованості, оптимізація запасів сировини та готової продукції, а також формування резерву грошових коштів для покриття поточних витрат. Підвищення ліквідності дозволить підприємству забезпечити стабільність розрахунків із постачальниками, працівниками та бюджетом, що позитивно вплине на його ділову репутацію. Крім того, достатній рівень ліквідності є одним із головних критеріїв оцінки фінансової надійності підприємства потенційними інвесторами.

Розширення асортименту продукції є важливим резервом підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб», оскільки сучасний ринок хлібобулочних і кондитерських виробів характеризується високим рівнем конкуренції та швидкою зміною споживчих уподобань. Впровадження нових видів продукції, зокрема дієтичних, бездріжджових, цільнозернових або функціональних виробів, дозволить підприємству задовольнити потреби ширшого кола споживачів і розширити ринки збуту. Крім того, виробництво нових кондитерських виробів із коротким терміном зберігання сприятиме підвищенню попиту та збільшенню доходів підприємства. Розширення асортименту продукції дозволить зміцнити конкурентні позиції підприємства, підвищити впізнаваність бренду та забезпечити стабільне зростання обсягів реалізації. Для інвесторів це свідчитиме про адаптивність підприємства до ринкових змін та його здатність до розвитку.

Посилення маркетингової діяльності є важливим резервом підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб», оскільки ефективне просування продукції безпосередньо впливає на обсяги реалізації та фінансові результати підприємства. Активізація рекламних кампаній, розвиток цифрового маркетингу, використання соціальних мереж та розширення співпраці з торговельними мережами дозволять збільшити впізнаваність бренду та залучити нових

споживачів. Особливу увагу доцільно приділити формуванню позитивного іміджу продукції як якісної та безпечної для споживачів. Посилення маркетингової діяльності також сприятиме розширенню географії збуту та зміцненню ринкових позицій підприємства. У результаті підприємство зможе забезпечити стабільне зростання доходів і підвищити свою інвестиційну привабливість.

Підвищення продуктивності праці є важливим резервом розвитку підприємства, оскільки ефективність використання трудових ресурсів безпосередньо впливає на рівень витрат і прибутковість діяльності. Для ПрАТ «Козятинхліб» актуальним є удосконалення організації праці, впровадження сучасних методів управління персоналом та підвищення кваліфікації працівників. Зростання продуктивності праці дозволить підприємству збільшити обсяги виробництва без суттєвого розширення чисельності персоналу, скоротити витрати на одиницю продукції та підвищити рівень конкурентоспроможності. Крім того, підвищення продуктивності праці позитивно вплине на фінансові результати діяльності та створить передумови для збільшення фонду оплати праці. Для інвесторів ефективне використання трудових ресурсів є свідченням високого рівня управління підприємством.

Зменшення плинності кадрів є необхідним резервом забезпечення стабільної діяльності ПрАТ «Козятинхліб», оскільки високий рівень плинності персоналу негативно впливає на ефективність виробництва та якість продукції. Для зниження плинності кадрів підприємству необхідно покращити умови праці, підвищити рівень матеріального стимулювання та впровадити систему соціальної підтримки працівників. Важливим напрямом є створення можливостей для професійного розвитку та кар'єрного зростання персоналу. Формування стабільного трудового колективу дозволить знизити витрати на підбір і навчання нових працівників, підвищити продуктивність праці та покращити організацію виробничого процесу. Для інвесторів наявність кваліфікованого та стабільного персоналу є важливим фактором оцінки перспективності підприємства.

Активізація інноваційної діяльності є одним із ключових резервів підвищення конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості ПрАТ

«Козятинхліб». Впровадження сучасних технологій виробництва, автоматизація окремих процесів, використання інноваційних методів управління та розробка нових видів продукції дозволять підприємству адаптуватися до сучасних ринкових умов. Інноваційна діяльність сприятиме підвищенню якості продукції, скороченню виробничих витрат та зростанню продуктивності праці. Крім того, впровадження інновацій дозволить підприємству зміцнити свої конкурентні позиції та сформувати позитивний імідж сучасного виробника. Для потенційних інвесторів інноваційна активність є свідченням перспективності розвитку підприємства та його здатності забезпечувати довгострокове економічне зростання.

Зниження собівартості продукції є важливим резервом підвищення ефективності діяльності ПрАТ «Козятинхліб», оскільки висока собівартість негативно впливає на рівень прибутковості та конкурентоспроможності продукції. Основними напрямками зниження витрат є економія матеріальних ресурсів, скорочення енергетичних витрат, оптимізація виробничих процесів та зменшення непродуктивних витрат. Раціональне використання сировини та енергії дозволить підприємству скоротити витрати на виробництво продукції та підвищити рівень рентабельності. Зниження собівартості також створить можливість для формування більш конкурентних цін на продукцію, що позитивно вплине на обсяги реалізації. Для інвесторів висока ефективність витрат є важливим показником економічної доцільності вкладення коштів.

Підвищення рентабельності діяльності є стратегічним резервом розвитку ПрАТ «Козятинхліб», оскільки стабільний рівень прибутковості визначає фінансову стійкість та можливості подальшого розвитку підприємства. Основними напрямками підвищення рентабельності є збільшення обсягів реалізації продукції, оптимізація витрат та підвищення ефективності використання ресурсів. Зростання прибутковості дозволить підприємству формувати власні інвестиційні ресурси, підвищити рівень фінансової незалежності та забезпечити стабільне функціонування у довгостроковій перспективі. Для потенційних інвесторів прибуткове підприємство є більш привабливим об'єктом інвестування, оскільки воно здатне забезпечити стабільний дохід на вкладений капітал.

Удосконалення системи фінансового планування є важливим резервом підвищення ефективності управління підприємством. Впровадження системи бюджетування, прогнозування грошових потоків та контролю за витратами дозволить ПрАТ «Козятинхліб» більш ефективно управляти фінансовими ресурсами та своєчасно реагувати на зміни ринкового середовища. Рациональне фінансове планування сприятиме зниженню ризику дефіциту оборотних коштів, покращенню ліквідності та підвищенню фінансової стабільності підприємства. Для інвесторів ефективна система фінансового управління є важливим показником надійності та прогнозованості діяльності підприємства.

Розвиток інвестиційної політики є важливим резервом залучення додаткових фінансових ресурсів для розвитку ПрАТ «Козятинхліб». Формування довгострокової інвестиційної стратегії, налагодження співпраці з потенційними інвесторами та участь у грантових і державних програмах підтримки дозволять підприємству залучити кошти для модернізації виробництва та розширення діяльності. Активна інвестиційна політика сприятиме формуванню позитивного іміджу підприємства на ринку капіталу та підвищенню його конкурентоспроможності. Для інвесторів наявність чіткої інвестиційної стратегії свідчатиме про перспективність розвитку підприємства.

Цифровізація управлінських процесів є сучасним резервом підвищення ефективності діяльності ПрАТ «Козятинхліб». Впровадження сучасних інформаційних систем обліку, аналізу та управління дозволить автоматизувати управлінські процеси, підвищити швидкість обробки інформації та покращити якість прийняття управлінських рішень. Цифровізація сприятиме підвищенню прозорості діяльності підприємства, скороченню адміністративних витрат та оптимізації внутрішніх бізнес-процесів. Для інвесторів використання сучасних цифрових технологій є свідченням інноваційності та ефективності управління підприємством.

Покращення екологічної політики є важливим резервом формування позитивного іміджу ПрАТ «Козятинхліб» та підвищення його інвестиційної привабливості. Використання екологічно безпечних технологій, зменшення обсягів

відходів та скорочення негативного впливу на навколишнє середовище дозволять підприємству відповідати сучасним екологічним стандартам. Екологічна відповідальність позитивно впливає на репутацію підприємства серед споживачів, партнерів та потенційних інвесторів. Крім того, дотримання принципів сталого розвитку створює додаткові можливості для участі у міжнародних програмах фінансування та залучення екологічно орієнтованих інвесторів.

Розширення співпраці з постачальниками та партнерами є важливим резервом забезпечення стабільності діяльності ПрАТ «Козятинхліб». Укладання довгострокових договорів із постачальниками сировини та логістичними компаніями дозволить забезпечити стабільність постачання, знизити ризик перебоїв у виробництві та оптимізувати витрати. Ефективна взаємодія з партнерами також сприятиме покращенню умов закупівлі сировини, скороченню транспортних витрат та підвищенню якості продукції. Для інвесторів наявність стабільних партнерських зв'язків є важливим фактором оцінки надійності та стійкості підприємства.

Проведений аналіз дозволив визначити основні резерви підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб», реалізація яких сприятиме зміцненню фінансово-економічного стану підприємства. Найбільше значення для підприємства має модернізація основних засобів та впровадження інноваційних технологій, що дозволить підвищити ефективність виробництва та конкурентоспроможність продукції. Важливим резервом є оптимізація структури капіталу та підвищення рівня фінансової стійкості, що сприятиме зниженню фінансових ризиків і зміцненню довіри потенційних інвесторів. Значний вплив на інвестиційну привабливість також матиме підвищення ліквідності активів та вдосконалення системи фінансового планування. Не менш важливим напрямом є активізація маркетингової діяльності та розширення асортименту продукції відповідно до сучасних потреб споживачів. Позитивний ефект очікується і від підвищення продуктивності праці, покращення системи мотивації персоналу та зниження плинності кадрів. Реалізація заходів щодо цифровізації управлінських процесів дозволить підвищити оперативність прийняття управлінських рішень та

ефективність контролю за діяльністю підприємства. Покращення екологічної та соціальної політики сприятиме формуванню позитивного іміджу підприємства серед інвесторів і споживачів. Водночас комплексне використання визначених резервів створить умови для зростання прибутковості, фінансової стабільності та ринкової активності підприємства. Таким чином, системне впровадження запропонованих резервів стане основою підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб» та забезпечення його довгострокового розвитку.

Таким чином, підприємство має як суттєві проблеми у сфері забезпечення фінансової стійкості, ліквідності, прибутковості та кадрового забезпечення, так і значний потенціал для покращення своєї діяльності шляхом реалізації внутрішніх резервів розвитку. Основними стримуючими факторами інвестиційної привабливості є від'ємний власний капітал, високий рівень залежності від позикових коштів, нестабільність фінансових результатів, значний рівень зносу основних засобів та недостатня інноваційна активність. Водночас проведений аналіз показав, що підприємство володіє можливостями для покращення свого фінансово-економічного стану через модернізацію виробництва, оптимізацію структури капіталу, підвищення продуктивності праці та активізацію маркетингової діяльності. Значний позитивний ефект може бути досягнутий за рахунок впровадження сучасних технологій, цифровізації управлінських процесів та підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу. Важливим напрямом підвищення інвестиційної привабливості є також зміцнення кадрового потенціалу шляхом покращення умов праці, зниження плинності кадрів та удосконалення системи мотивації працівників. Реалізація визначених резервів сприятиме підвищенню ліквідності, фінансової стійкості та рентабельності діяльності підприємства, що позитивно вплине на його інвестиційний імідж. Крім того, покращення екологічної та соціальної політики підприємства дозволить сформувати додаткові конкурентні переваги та зміцнити довіру потенційних інвесторів. Комплексне усунення виявлених проблем і реалізація резервів розвитку створять умови для підвищення загального рівня інвестиційної привабливості

ПрАТ «Козятинхліб», забезпечення стабільного розвитку підприємства та зростання його конкурентоспроможності у довгостроковій перспективі.

3.2. Розробка заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості

Розробка заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб» є завершальним етапом дослідження, що ґрунтується на виявлених проблемах та визначених резервах розвитку підприємства. З огляду на специфіку діяльності підприємства, яке спеціалізується на виробництві хліба, хлібобулочних і кондитерських виробів, особливого значення набуває підвищення ефективності виробничих процесів та стабільності фінансових результатів. Важливим завданням є формування системного підходу до управління інвестиційною привабливістю з урахуванням сучасних вимог ринку. Запропоновані заходи спрямовані на усунення ключових проблем підприємства, зокрема низької ліквідності, високого рівня зносу основних засобів та нестабільності прибутковості. Особлива увага приділяється підвищенню інноваційної активності та цифровізації управлінських процесів. Реалізація комплексу заходів дозволить зміцнити конкурентні позиції підприємства та підвищити його інвестиційну привабливість.

Заходи щодо підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб» наведено в табл. 3.3.

Модернізація виробничого обладнання для ПрАТ «Козятинхліб» передбачає оновлення ключових технологічних ліній, що використовуються у виробництві хліба та кондитерських виробів, зокрема встановлення сучасних тістомісильних машин типу Spiral Mixer, автоматичних тісторозділювачів, формувальних ліній для батонів і булочок, а також тунельних печей з енергоощадними системами випікання. Окремо доцільним є впровадження автоматичних пакувальних машин із вакуумним або модифікованим газовим середовищем для подовження терміну зберігання продукції. Наприклад, заміна старих печей на сучасні ротаційні печі дозволяє зменшити споживання газу та електроенергії до 20–30%, а також забезпечити більш рівномірну якість випікання. Впровадження автоматизованих

ліній, таких як Rondo або Rheon (аналогічні за функціоналом), дозволяє значно скоротити ручну працю, підвищити швидкість виробництва та зменшити втрати сировини. У результаті підприємство отримує зниження собівартості продукції, підвищення продуктивності праці та покращення якості продукції, що є ключовим фактором зростання інвестиційної привабливості.

Таблиця 3.3 – Заходи щодо підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб»

№	Заходи	Характеристика заходу	Очікуваний результат
1	2	3	4
1	Модернізація виробничого обладнання	Передбачає повне або часткове оновлення застарілого обладнання, впровадження автоматизованих ліній виробництва хлібобулочних та кондитерських виробів, використання енергоощадних технологій, що дозволяють зменшити витрати ресурсів та підвищити якість продукції	Підвищення продуктивності праці, зниження собівартості продукції, покращення її якості та зростання конкурентоспроможності
2	Реструктуризація капіталу підприємства	Оптимізація співвідношення власного та позикового капіталу шляхом залучення інвестицій, погашення частини кредиторської заборгованості та нарощування власних фінансових ресурсів через реінвестування прибутку	Зміцнення фінансової стійкості, зниження фінансових ризиків та підвищення кредитоспроможності
3	Підвищення ліквідності та платоспроможності	Включає управління грошовими потоками, скорочення термінів інкасації дебіторської заборгованості, оптимізацію запасів та формування резервів ліквідних коштів	Забезпечення своєчасного виконання зобов'язань та підвищення фінансової надійності
4	Розширення продуктового портфеля	Впровадження нових видів продукції з урахуванням сучасних споживчих тенденцій (здорове харчування, органічна продукція, преміальні вироби), розробка нових рецептур та форматів упаковки	Збільшення обсягів реалізації, розширення ринків збуту та підвищення доходів
5	Посилення маркетингової та брендової стратегії	Розвиток рекламних кампаній, цифрового маркетингу, соціальних мереж, участь у виставках, формування сильного бренду підприємства на ринку хлібобулочних виробів	Зростання впізнаваності бренду, розширення клієнтської бази та збільшення частки ринку

Продовження табл. 3.3

1	2	3	4
6	Підвищення ефективності управління персоналом	Удосконалення системи мотивації, підвищення заробітної плати, впровадження програм навчання та підвищення кваліфікації працівників	Зниження плинності кадрів, підвищення продуктивності праці та стабільності трудового колективу
7	Впровадження інноваційних технологій	Використання сучасних технологій виробництва, автоматизація процесів, впровадження систем управління якістю та контролю виробництва	Підвищення інноваційного рівня підприємства та його конкурентних переваг
8	Оптимізація витрат виробництва	Скорочення матеріальних, енергетичних та адміністративних витрат шляхом впровадження ресурсозберігаючих технологій та контролю витрат	Зростання рентабельності та чистого прибутку
9	Розвиток інвестиційної політики	Формування довгострокової стратегії залучення інвестицій, співпраця з інвесторами, участь у державних та міжнародних програмах фінансування	Залучення додаткових інвестиційних ресурсів та розширення можливостей розвитку
10	Цифровізація управлінських процесів	Впровадження ERP-систем, автоматизація бухгалтерського обліку, планування та аналізу діяльності підприємства	Підвищення ефективності управління та швидкості прийняття рішень
11	Поліпшення екологічної діяльності	Використання екологічно безпечних технологій, зменшення відходів виробництва, дотримання екологічних стандартів	Формування позитивного іміджу підприємства та підвищення довіри інвесторів
12	Розвиток логістики та партнерських відносин	Оптимізація постачання сировини, укладання довгострокових договорів з постачальниками, удосконалення транспортної системи	Зниження витрат та забезпечення стабільності виробничого процесу

Реструктуризація капіталу підприємства передбачає зміну структури фінансових ресурсів ПрАТ «Козятинхліб» шляхом збільшення частки власного капіталу та зменшення залежності від позикових коштів. Це може бути реалізовано через залучення стратегічного інвестора, додаткову емісію акцій або реінвестування чистого прибутку у розвиток підприємства. Наприклад, спрямування частини прибутку на покриття накопичених збитків дозволить поступово відновити позитивне значення власного капіталу. Також можливим є реструктуризація кредиторської заборгованості шляхом переговорів із банками щодо зменшення процентних ставок або подовження строків погашення кредитів.

Подібні заходи дозволяють знизити фінансовий ризик підприємства, підвищити його платоспроможність та зробити фінансову структуру більш стабільною. У результаті підприємство стає більш привабливим для інвесторів, оскільки зменшується ймовірність фінансової нестабільності.

Підвищення ліквідності та платоспроможності передбачає комплекс заходів, спрямованих на забезпечення достатнього рівня грошових коштів для своєчасного виконання зобов'язань. Для ПрАТ «Козятинхліб» це може включати впровадження системи управління дебіторською заборгованістю, наприклад використання факторингу або жорсткіших умов оплати для клієнтів із відстрочкою платежу. Також важливим є оптимізація запасів сировини (борошна, дріжджів, цукру) через систему Just-in-Time, що дозволяє уникнути надлишкових складських залишків. Як приклад, скорочення терміну інкасації дебіторської заборгованості з 30 до 15 днів може суттєво покращити оборотність грошових потоків. Додатково доцільно формувати резерв ліквідності у вигляді короткострокових депозитів або грошових резервів на рахунках підприємства. У результаті підприємство зможе своєчасно розраховуватися з постачальниками та працівниками, що позитивно вплине на його фінансову стабільність.

Розширення продуктового портфеля ПрАТ «Козятинхліб» передбачає впровадження нових видів продукції, які відповідають сучасним тенденціям здорового харчування та попиту споживачів. Наприклад, підприємство може почати виробництво цілнозернового хліба, безглютенових булочок, багатозернових багетів або кондитерських виробів із зниженим вмістом цукру. Також перспективним є створення преміальної лінійки тортів і тістечок для сегмента HoReCa та святкових замовлень. Важливим прикладом є впровадження продукції з натуральними добавками, такими як насіння чіа, льону або сухофрукти, що підвищує її цінність для споживачів. Розширення асортименту дозволяє підприємству охопити нові сегменти ринку та зменшити залежність від традиційної продукції. У результаті зростає обсяг продажів, підвищується прибутковість та посилюється інвестиційна привабливість.

Посилення маркетингової та брендової стратегії передбачає активне просування продукції ПрАТ «Козятинхліб» на ринку шляхом використання сучасних маркетингових інструментів. Зокрема, це може бути запуск сторінок у соціальних мережах (Instagram, Facebook, TikTok), проведення рекламних кампаній у місцевих торговельних мережах та розробка фірмового бренду упаковки. Наприклад, створення впізнаваного логотипу та слогану підприємства сприятиме формуванню довіри споживачів. Також ефективним є участь у виставках харчової продукції та співпраця з кафе, ресторанами та супермаркетами. Використання дегустаційних акцій у торгових точках дозволяє збільшити обсяги продажів нових продуктів. У результаті підприємство розширює ринок збуту, підвищує впізнаваність бренду та збільшує доходи.

Підвищення ефективності управління персоналом для ПрАТ «Козятинхліб» включає впровадження сучасної системи мотивації працівників, підвищення рівня заробітної плати та розвиток системи навчання. Наприклад, можна запровадити преміювання за перевиконання плану виробництва або систему бонусів за якість продукції без браку. Також доцільно організувати регулярні тренінги для пекарів і технологів щодо нових технологій виробництва хлібобулочних виробів. Важливим є створення комфортних умов праці, включаючи модернізацію побутових приміщень та забезпечення безпеки на робочих місцях. Наприклад, впровадження системи наставництва для нових працівників дозволяє швидше адаптувати персонал до виробничого процесу. У результаті знижується плинність кадрів, підвищується продуктивність праці та стабільність виробництва.

Впровадження інноваційних технологій передбачає модернізацію технологічних процесів виробництва шляхом використання сучасного обладнання та цифрових рішень. Наприклад, встановлення автоматизованих систем контролю температури та вологості у печах дозволяє підвищити якість випікання продукції. Використання програмного забезпечення для управління виробництвом (MES-системи) дозволяє контролювати кожен етап виробничого процесу в режимі реального часу. Також можливим є впровадження 3D-моделювання рецептур нових виробів перед їх запуском у виробництво. Інновації можуть включати

використання біотехнологій для подовження терміну зберігання продукції без консервантів. У результаті підприємство підвищує ефективність виробництва та зміцнює свої конкурентні позиції.

Оптимізація витрат виробництва полягає у зниженні всіх видів витрат шляхом раціонального використання ресурсів. Наприклад, встановлення енергоощадного освітлення LED у виробничих цехах дозволяє значно зменшити витрати на електроенергію. Також впровадження системи контролю витрат сировини дозволяє зменшити втрати борошна та інших інгредієнтів у процесі виробництва. Використання вторинних ресурсів, таких як переробка залишків продукції, може знизити рівень відходів. Оптимізація логістики доставки продукції також сприяє зменшенню транспортних витрат. У результаті підприємство підвищує рентабельність та фінансову ефективність.

Розвиток інвестиційної політики передбачає формування чіткої стратегії залучення інвестицій у розвиток ПрАТ «Козятинхліб». Наприклад, підприємство може розробити інвестиційний проєкт з модернізації виробництва та презентувати його потенційним інвесторам або банкам. Також можливою є участь у державних програмах підтримки харчової промисловості або грантових проєктах. Важливим є формування інвестиційного паспорта підприємства з детальним описом фінансових показників та перспектив розвитку. У результаті підприємство отримує доступ до додаткових джерел фінансування та підвищує свою інвестиційну привабливість.

Цифровізація управлінських процесів передбачає впровадження сучасних інформаційних технологій для автоматизації управління підприємством. Наприклад, використання ERP-системи дозволяє об'єднати бухгалтерський облік, складське управління та виробниче планування в єдину систему. Це дає змогу оперативно аналізувати фінансові результати та приймати управлінські рішення. Також впровадження електронного документообігу зменшує час обробки інформації та знижує адміністративні витрати. Використання аналітичних програм дозволяє прогнозувати попит на продукцію. У результаті підвищується ефективність управління та прозорість діяльності підприємства.

Покращення екологічної політики передбачає впровадження екологічно безпечних технологій виробництва та зменшення негативного впливу на довкілля. Наприклад, встановлення систем очищення повітря у виробничих цехах дозволяє зменшити викиди шкідливих речовин. Використання екологічної упаковки з біорозкладних матеріалів підвищує екологічну відповідальність підприємства. Також можливим є впровадження системи утилізації відходів виробництва. Дотримання екологічних стандартів ISO 14001 підвищує довіру споживачів та інвесторів. У результаті формується позитивний імідж підприємства як екологічно відповідального виробника.

Розвиток співпраці з постачальниками та партнерами передбачає встановлення довгострокових і стабільних відносин із ключовими постачальниками сировини, такими як виробники борошна, цукру та молочної продукції. Наприклад, укладання довгострокових контрактів дозволяє фіксувати ціни на сировину та зменшувати ризики коливання витрат. Також доцільним є створення логістичних партнерств для оптимізації доставки продукції до торгових мереж. Співпраця з великими ритейлерами дозволяє збільшити обсяги реалізації продукції. У результаті підприємство отримує стабільність постачання, зниження витрат і зміцнення ринкових позицій.

Отже, запропонована система заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб» охоплює ключові напрями діяльності підприємства, включаючи виробничу, фінансову, кадрову та інноваційну сфери. Реалізація заходів дозволить суттєво підвищити ефективність використання ресурсів підприємства та забезпечити його стабільний розвиток. Особливе значення має модернізація виробничої бази, оскільки вона створює основу для підвищення якості продукції та зниження витрат. Важливим напрямом також є оптимізація структури капіталу, що сприятиме зміцненню фінансової стійкості підприємства. Посилення маркетингової діяльності дозволить розширити ринки збуту та збільшити доходи. Підвищення ефективності управління персоналом сприятиме стабілізації трудового колективу та зростанню продуктивності праці. Впровадження інновацій та цифрових технологій забезпечить модернізацію

управлінських процесів і виробництва. У результаті комплексна реалізація запропонованих заходів сприятиме суттєвому підвищенню інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб» та зміцненню його конкурентних позицій на ринку.

Перед впровадженням заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб» важливо враховувати можливі ризики, які можуть виникати на різних етапах реалізації управлінських, виробничих та фінансових рішень. Аналіз ризиків дозволяє оцінити потенційні загрози для стабільності діяльності підприємства та його фінансових результатів. У сучасних умовах господарювання будь-які зміни, пов'язані з модернізацією, інноваціями або реструктуризацією, супроводжуються певною невизначеністю. Тому необхідно систематизувати ризики, визначити можливі наслідки їх реалізації та сформувати ефективні механізми їх попередження. Це дозволяє забезпечити більш зважений підхід до реалізації інвестиційної стратегії підприємства. Крім того, оцінка ризиків є важливим елементом підвищення довіри потенційних інвесторів. Саме тому доцільно розглянути комплекс ризиків та способів їх мінімізації для кожного із запропонованих заходів.

Ризики реалізації заходів та шляхи їх мінімізації на ПрАТ «Козятинхліб» наведено в табл. 3.4.

Отже, проведений аналіз ризиків реалізації заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб» дозволяє зробити висновок про наявність значного спектра внутрішніх та зовнішніх загроз, які можуть впливати на ефективність впровадження запропонованих змін. Найбільш суттєвими є фінансові, виробничі, технологічні та організаційні ризики, які можуть призводити до зниження прибутковості та уповільнення темпів розвитку підприємства. Водночас більшість ризиків мають керований характер і можуть бути мінімізовані шляхом правильного планування та управління. Особливо важливим є поетапне впровадження модернізаційних заходів та контроль фінансових потоків. Значну роль відіграє також підвищення кваліфікації персоналу та впровадження сучасних управлінських технологій. Розвиток партнерських відносин і диверсифікація

постачальників дозволяє зменшити залежність від зовнішніх факторів. Ефективне управління ризиками сприяє підвищенню стабільності підприємства та зміцненню його ринкових позицій. У цілому системний підхід до мінімізації ризиків підвищує інвестиційну привабливість підприємства. Це створює передумови для залучення додаткових інвестицій та забезпечує сталий розвиток ПрАТ «Козятинхліб».

Таблиця 3.4 - Ризики реалізації заходів та шляхи їх мінімізації на ПрАТ «Козятинхліб»

№	Заходи	Ризики реалізації	Можливі наслідки	Шляхи мінімізації
1	2	3	4	5
1	Модернізація виробничого обладнання	Висока вартість обладнання; перебої у виробництві під час монтажу; ризик невідповідності техніки	Зростання витрат; тимчасове зниження обсягів виробництва; затримки постачання продукції	Покрокове впровадження; залучення лізингу; вибір перевірених постачальників; планування резервних потужностей
2	Реструктуризація капіталу підприємства	Складність переговорів з кредиторами; фінансова нестабільність; юридичні ризики	Погіршення платоспроможності; зростання боргового навантаження; втрата довіри інвесторів	Фінансове планування; залучення консалтингу; переговори щодо реструктуризації боргів; контроль фінансових показників
3	Підвищення ліквідності та платоспроможності	Нестабільність грошових потоків; затримки платежів від клієнтів; дефіцит оборотних коштів	Проблеми з розрахунками; зростання кредиторської заборгованості	Впровадження системи управління дебіторкою; факторинг; оптимізація запасів
4	Розширення продуктового портфеля	Невдалий запуск нових продуктів; низький попит; додаткові витрати на розробку	Збитки; зниження рентабельності; перевиробництво	Маркетингові дослідження; тестові продажі; поетапне впровадження продукції
5	Посилення маркетингової та брендової стратегії	Неефективна реклама; високі витрати на маркетинг; слабка реакція ринку	Низька окупність витрат; відсутність зростання продажів	Цільовий маркетинг; цифрові канали просування; аналіз ефективності реклами
6	Підвищення ефективності управління персоналом	Опір персоналу змінам; висока плинність кадрів; витрати на навчання	Зниження продуктивності; нестабільність виробництва	Система мотивації; підвищення зарплат; навчальні програми

Продовження табл. 3.4

1	2	3	4	5
7	Впровадження інноваційних технологій	Технічні збої; високі витрати; недостатня кваліфікація персоналу	Простої виробництва; зниження якості продукції	Навчання персоналу; поетапне впровадження; технічна підтримка
8	Оптимізація витрат виробництва	Опір зміні технологій; ризик зниження якості; помилки в розрахунках	Погіршення продукції; втрата клієнтів	Контроль якості; аудит витрат; впровадження енергоефективних технологій
9	Розвиток інвестиційної політики	Відсутність інвесторів; низька інвестиційна привабливість; фінансові ризики	Недоотримання інвестицій; уповільнення розвитку	Розробка інвестпроектів; участь у грантах; підвищення прозорості
10	Цифровізація управлінських процесів	Кібератаки; технічні збої; опір персоналу	Втрата даних; зупинка процесів	Захист даних; резервне копіювання; навчання персоналу
11	Поліпшення екологічної діяльності	Високі витрати на екологічні технології; недотримання стандартів	Штрафи; погіршення іміджу	Впровадження ISO стандартів; модернізація виробництва
12	Розвиток логістики та партнерських відносин	Збої в постачанні; залежність від партнерів; транспортні ризики	Затримки виробництва; збільшення витрат	Диверсифікація постачальників; довгострокові контракти; логістична оптимізація

Таким чином, проведення комплексної оцінки та розробка практичних заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб» дозволяє сформувати цілісну систему управлінських рішень, спрямованих на зміцнення фінансової стійкості, підвищення ефективності виробництва та посилення конкурентних позицій підприємства. У межах дослідження було визначено ключові напрями удосконалення діяльності, які охоплюють як виробничу, так і фінансову, маркетингову та інноваційну складові. Реалізація запропонованих заходів забезпечує не лише покращення внутрішніх показників підприємства, але й формує позитивне сприйняття з боку потенційних інвесторів. Водночас важливим етапом є оцінка можливих ризиків, які можуть виникати при впровадженні змін, та визначення ефективних механізмів їх мінімізації. Це

дозволяє знизити рівень невизначеності та забезпечити стабільність розвитку підприємства. Системний підхід до планування заходів і управління ризиками підвищує якість інвестиційних рішень. Отримані результати мають практичне значення для підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб».

ВИСНОВКИ

Інвестиційна привабливість підприємства є складною, багатовимірною економічною категорією, яка формується на основі різних наукових підходів до її трактування, включає систему взаємопов'язаних внутрішніх і зовнішніх складових (фінансова стабільність, управлінська ефективність, інноваційний потенціал, конкурентоспроможність, стратегічне планування, соціально-екологічна відповідальність та інші), а також виконує ключову роль у забезпеченні можливостей залучення інвестицій, зміцнення фінансового стану, підвищення конкурентних позицій, стимулювання інноваційного розвитку та розширення масштабів діяльності підприємства, що в сукупності визначає його здатність до довгострокового сталого розвитку та ефективного функціонування в умовах ринкової економіки.

Фактори, що впливають на інвестиційну привабливість компанії, поділяються на зовнішні та внутрішні, і їх взаємодія визначає загальну картину її потенціалу для залучення капіталу. Зовнішні фактори, такі як економічне середовище, політична ситуація та технологічний розвиток, можуть створювати як можливості, так і ризики для компанії. Водночас внутрішні фактори, зокрема фінансовий стан, виробничі можливості та ефективність менеджменту, безпосередньо впливають на її здатність генерувати прибуток і забезпечувати стабільний розвиток. Оцінка цих факторів є ключовою для прийняття рішень про інвестиції та визначення рівня ризиків, що допомагає інвесторам зробити обґрунтований вибір щодо розміщення своїх капіталовкладень.

Для оцінки інвестиційної привабливості підприємства необхідно здійснити комплексний аналіз кількох ключових аспектів. Перш за все, важливо провести аналіз майнового стану, щоб оцінити склад і стан активів підприємства. Далі здійснюється аналіз ліквідності та платоспроможності, що дозволяє визначити здатність підприємства своєчасно виконувати короткострокові зобов'язання та зберігати фінансову стабільність. Оцінка фінансової стійкості дає уявлення про довгострокову стабільність підприємства, а аналіз ділової активності — про

ефективність використання ресурсів і здатність підприємства досягати своїх цілей. Важливим етапом є також аналіз рентабельності, який допомагає оцінити прибутковість бізнесу та ефективність його операцій. У сукупності ці показники дають чітке уявлення про потенціал підприємства залучати інвестиції та його здатність розвиватися на конкурентному ринку.

ПрАТ «Козятинхліб» заснована у 1996 році в місті Києві. Основним видом діяльності підприємства є виробництво хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання. Штатний розпис ПрАТ «Козятинхліб» у 2025 році характеризується чіткою структурованістю персоналу за функціональними підрозділами, що забезпечує ефективну організацію виробничо-господарського процесу підприємства, де найбільша частка працівників зосереджена у виробничих цехах, зокрема хлібобулочному, кондитерському та заготівельному, що є логічним з огляду на основний вид діяльності підприємства, тоді як адміністративно-управлінський персонал виконує функції координації, планування та контролю, а допоміжні служби (логістика, технічний відділ, охорона, склад та контроль якості) забезпечують безперебійність виробництва, злагожденість постачання, технічне обслуговування обладнання та дотримання стандартів якості, що в сукупності свідчить про збалансовану організаційну структуру підприємства та створює передумови для стабільного функціонування і підвищення його інвестиційної привабливості. Фінансовий результат демонструє позитивну динаміку: якщо у 2021–2023 роках підприємство є збитковим (чистий збиток -10229 тис. грн у 2021 році), то у 2024 році досягається операційний прибуток 1638 тис. грн, а у 2025 році — 2406 тис. грн (+768 тис. грн або +46,89%), при цьому чистий фінансовий результат у 2025 році становить 182 тис. грн проти -432 тис. грн у 2024 році, що свідчить про загальне покращення ефективності діяльності підприємства, однак із збереженням нестабільності фінансових результатів і високою залежністю від коливань витрат.

Рентабельність продажу у 2023 році зросла до 0,11% (+0,08 в.п.), однак у 2024 році різко знизилась до -0,70% (-0,81 в.п.), що пов'язано зі зростанням витрат і

призвело до тимчасового зниження ефективності реалізації, тоді як у 2025 році показник відновився до 0,27% (+0,97 в.п.), що свідчить про покращення результативності продажів і часткове відновлення прибутковості. Коефіцієнт фінансової автономії у 2023 році покращився до -0,07 разів (+0,01), у 2024 році до -0,04 разів (+0,03), однак у 2025 році знизився до -0,05 разів (-0,01), що свідчить про часткове покращення власного фінансування підприємства в середньостроковій перспективі, але загалом збереження критично низького рівня автономії через залежність від позикових джерел. Продуктивність праці у 2023 році зросла до 478,70 тис. грн (+10,61), у 2024 році до 506,51 тис. грн (+27,82), а у 2025 році різко зросла до 754,70 тис. грн (+248,19), що свідчить про підвищення ефективності використання трудових ресурсів та зростання обсягів виробництва на одного працівника.

Інвестиційна привабливість підприємства загалом зростає з 0,45 у 2021 році до 0,60 у 2024 році, що свідчить про поступове покращення комплексної оцінки його фінансово-економічного стану, при цьому найбільш привабливими роками є 2022 та 2024, тоді як найменша привабливість спостерігається у 2021 році через слабкі фінансові результати та нижчі значення ключових показників. Результати оцінки параметрів інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб» свідчать про неоднорідний характер розвитку підприємства, оскільки за окремими напрямками, такими як кадрова, територіальна та екологічна привабливість, спостерігаються позитивні значення, що перевищують нормативні рівні та формують додаткові конкурентні переваги, тоді як фінансова, інноваційна та соціальна привабливість залишаються нижчими за нормативні показники, що зумовлено нестабільним фінансовим станом, недостатнім рівнем інноваційного розвитку та потребою у підвищенні соціальних стандартів, а привабливість продукції, хоча й наближається до еталонного рівня, все ще не досягає максимально можливих значень через обмежену диференціацію та конкурентний тиск, що в сукупності вказує на необхідність системного вдосконалення внутрішніх процесів підприємства для підвищення його загальної інвестиційної привабливості.

Підприємство має як суттєві проблеми у сфері забезпечення фінансової стійкості, ліквідності, прибутковості та кадрового забезпечення, так і значний потенціал для покращення своєї діяльності шляхом реалізації внутрішніх резервів розвитку. Основними стримуючими факторами інвестиційної привабливості є від'ємний власний капітал, високий рівень залежності від позикових коштів, нестабільність фінансових результатів, значний рівень зносу основних засобів та недостатня інноваційна активність. Водночас проведений аналіз показав, що підприємство володіє можливостями для покращення свого фінансово-економічного стану через модернізацію виробництва, оптимізацію структури капіталу, підвищення продуктивності праці та активізацію маркетингової діяльності. Значний позитивний ефект може бути досягнутий за рахунок впровадження сучасних технологій, цифровізації управлінських процесів та підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу. Важливим напрямом підвищення інвестиційної привабливості є також зміцнення кадрового потенціалу шляхом покращення умов праці, зниження плинності кадрів та удосконалення системи мотивації працівників. Реалізація визначених резервів сприятиме підвищенню ліквідності, фінансової стійкості та рентабельності діяльності підприємства, що позитивно вплине на його інвестиційний імідж. Крім того, покращення екологічної та соціальної політики підприємства дозволить сформувати додаткові конкурентні переваги та зміцнити довіру потенційних інвесторів. Комплексне усунення виявлених проблем і реалізація резервів розвитку створять умови для підвищення загального рівня інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб», забезпечення стабільного розвитку підприємства та зростання його конкурентоспроможності у довгостроковій перспективі.

Проведення комплексної оцінки та розробка практичних заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб» дозволяє сформувати цілісну систему управлінських рішень, спрямованих на зміцнення фінансової стійкості, підвищення ефективності виробництва та посилення конкурентних позицій підприємства. У межах дослідження було визначено ключові напрями удосконалення діяльності, які охоплюють як виробничу, так і

фінансову, маркетингову та інноваційну складові. Реалізація запропонованих заходів забезпечує не лише покращення внутрішніх показників підприємства, але й формує позитивне сприйняття з боку потенційних інвесторів. Водночас важливим етапом є оцінка можливих ризиків, які можуть виникати при впровадженні змін, та визначення ефективних механізмів їх мінімізації. Це дозволяє знизити рівень невизначеності та забезпечити стабільність розвитку підприємства. Системний підхід до планування заходів і управління ризиками підвищує якість інвестиційних рішень. Отримані результати мають практичне значення для підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Козятинхліб».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про затвердження Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій. Аген.запобіг.банкрутству; Наказ, Методика від 23.02.1998 № 22. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98/#Text>
2. Про затвердження Методики проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану підприємств та організацій. Аген.запобіг.банкрутству; Наказ, Методика від 27.06.1997 № 81. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-97/#Text>
3. Адлер О. Управління інвестиційною привабливістю підприємства на основі аналізу ймовірності його банкрутства / О. Адлер, О. Лесько, О. Мисенко. European scientific journal of economic and financial innovation. 2025. № 2. С. 381-391. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/esjefi_2025_2_37
4. Бондарук Т. Г. Діагностика фінансового стану та інвестиційної привабливості підприємства в системі фінансового менеджменту / Т. Г. Бондарук, І. В. Заїчко, І. С. Бондарук. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. 2022. № 1-2. С. 62-75. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvhastat_2022_1-2_10
5. Будяєв М. О. Забезпечення інвестиційної привабливості промислових підприємств (за матеріалами електротехнічних підприємств України) : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.04 / Будяєв Максим Олександрович ; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". Київ, 2018. 21 с.
6. Будяєв М. О. Забезпечення інвестиційної привабливості промислових підприємств (за матеріалами електротехнічних підприємств України) : дис. канд. екон. наук : 08.00.04 / Будяєв Максим Олександрович ; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". Київ, 2018. 227, [3] арк.
7. Вашечко Ю. В. Інвестиційна привабливість аграрних підприємств : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.04 / Вашечко Юлія Валеріївна ; Сум. нац. аграр. ун-т. Суми, 2019. 20 с.

8. Височин Є. В. Сучасні підходи та методи оцінювання інвестиційної привабливості підприємств / Є. В. Височин. Економіка. Фінанси. Право. 2025. № 6. С. 30-33.
9. Вінічук М. В. Роль інвестиційного контролінгу, корпоративної культури та паблік рілейшнз у забезпеченні стратегічної стійкості, інвестиційної привабливості та соціально-економічної безпеки підприємств ІТ-сфери / М. В. Вінічук, О. В. Нагірна. Агросвіт. 2025. № 14. С. 131-136.
10. Вовк В. А. Формування напрямків підвищення інвестиційної привабливості підприємства на підставі методів економіко-математичного моделювання / В. А. Вовк, О. В. Гаврильченко. Бізнес Інформ. 2022. № 3. С. 38-48. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2022_3_7
11. Вовченко А. О. Ризик неплатоспроможності підприємства в контексті оцінки інвестиційної привабливості / А. О. Вовченко. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Економічні науки. 2023. № 8. С. 237-242. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjie_2023_8_32
12. Волчанська Л. В. Формування інвестиційної привабливості аграрних підприємств : дис. канд. екон. наук : 08.00.04 / Волчанська Людмила Валентинівна ; Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т. Дніпро, 2017. 204, [15] арк.
13. Волчанська Л. В. Формування інвестиційної привабливості аграрних підприємств : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.04 / Волчанська Людмила Валентинівна ; Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т. Дніпро, 2017. 20 с.
14. Воробйов В. В. Комплексна оцінка та прогнозування інвестиційної привабливості підприємства в кризових умовах : дис. канд. екон. наук : 08.00.04 / Воробйов Віталій Володимирович ; Приват. ВНЗ "Львів. ун-т бізнесу та права". Львів, 2019. 220, [5] арк.
15. Воробйов В. В. Комплексна оцінка та прогнозування інвестиційної привабливості підприємства в кризових умовах : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.04 / Воробйов Віталій Володимирович ; Приват. ВНЗ "Львів. ун-т бізнесу та права". Львів, 2019. 20 с.

16. Гринюк Н. Фінансові індикатори забезпечення інвестиційної привабливості підприємства / Н. Гринюк, Л. Докієнко. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2022. № 3. С. 81-96. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/uazt_2022_3_8
17. Дмитрієв І. А. Оцінка і забезпечення інвестиційної привабливості підприємства в контексті регіонального розвитку (на прикладі підприємств автомобільного транспорту) : монографія / Дмитрієв І. А., Левченко Я. С. ; Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т. Харків : Бровін О. В., 2018. 267 с.
18. Дученко М. М. Аналіз сучасних підходів до оцінки інвестиційної привабливості підприємств в умовах економічної турбулентності / М. М. Дученко, О. А. Підлісна. Інвестиції: практика та досвід. 2025. № 3. С. 78-84.
19. Ефективність використання інноваційно-інвестиційного потенціалу продовольчого бізнесу : монографія / [Н. Й. Басюркіна та ін. ; за ред. Ю. О. Бровкіної] ; Одес. нац. акад. харч. технологій. Київ : Гуляєва В. М. [вид.], 2020. 150 с.
20. Загороднюк О. В. Оцінка сучасного стану садівництва в контексті управління інвестиційною привабливістю підприємств галузі / О. В. Загороднюк, Л. В. Длугоборська, Л. А. Пархоменко, О. В. Клименко. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. 2022. Вип. 100(2). С. 402-411. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/zhpumus_2022_100\(2\)__41](http://nbuv.gov.ua/UJRN/zhpumus_2022_100(2)__41)
21. Заїчко І. В. Внутрішній фінансовий моніторинг грошових потоків підприємства як інструмент управління його фінансовою стійкістю та інвестиційною привабливістю / І. В. Заїчко. European scientific journal of economic and financial innovation. 2024. № 1. С. 118-130. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/esjefi_2024_1_14
22. Заїчко І. В. Корпоративні стратегії антикризового управління інвестиційною привабливістю підприємства в умовах фінансової нестабільності / І. В. Заїчко. Інвестиції: практика та досвід. 2025. № 12. С. 110-116.
23. Заяць О. І. Інвестиційна привабливість підприємства в міжнародному бізнесі / О. І. Заяць, Д. М. Стеблук, К. Є. Пачкал. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове

- господарство. 2023. Вип. 49. С. 41-44. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2023_49_9
24. Зоря О. П. Теоретико-методичні підходи до оцінки впливу ESG-факторів на інвестиційну привабливість підприємств агробізнесу / О. П. Зоря, І. О. Яснолоб, О. А. Будніков, Б. С. Вебер, М. І. Тесля. Агросвіт. 2025. № 20. С. 82-88.
 25. Інвестиційна привабливість підприємства : колект. монографія / за заг. ред. канд. екон. наук, проф. Т. Є. Андрєєвої ; Харків. нац. ун-т буд-ва та архітектури. Харків : Панов А. М., 2016. 89 с.
 26. Караван Н. А. Аналіз методик оцінювання інтегрального рівня інвестиційної привабливості підприємства / Н. А. Караван. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 4. С. 79-85. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2024_4_14
 27. Карпенко А. В. Життєвий цикл підприємства як фактор інвестиційної привабливості в умовах економічної турбулентності / А. В. Карпенко, Д. О. Пожуєв. Економічний вісник Донбасу. 2025. № 3. С. 91-100. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvd_2025_3_15
 28. Колесов К. І. Особливості інвестиційної привабливості промислових підприємств / К. І. Колесов. Економіка. Фінанси. Право. 2025. № 3. С. 43–46.
 29. Колесов К. І. Оцінка інвестиційної привабливості промислових підприємств в Україні / К. І. Колесов. Інвестиції: практика та досвід. 2025. № 16. С. 243-248.
 30. Коренюк П. І. Формування інвестиційної привабливості підприємств галузей національної економіки : монографія / П. І. Коренюк, О. Т. Левандівський ; Дніпров. держ. техн. ун-т (ДДТУ). Кам'янське : ДДТУ, 2019. 293 с.
 31. Коць О. О. Дослідження сутності та динаміки інвестиційної привабливості українських підприємств / О. О. Коць, Р. А. Скіп. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Економічні науки. 2023. № 4(2). С. 30-35. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjie_2023_4\(2\)_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjie_2023_4(2)_6)
 32. Кошельок Г. В. Теоретичні аспекти інвестиційної привабливості підприємства / Г. В. Кошельок, А. В. Грималюк, О. С. Царьов. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2025. № 1. С. 57-68. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Naykvo_2025_1_10

33. Кривицька О. Р. До питання щодо дослідження інвестиційної привабливості підприємства / О. Р. Кривицька. Бізнес Інформ. 2023. № 10. С. 246-252. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2023_10_32
34. Ліщинський А. Роль державної підтримки в забезпеченні інвестиційної привабливості аграрних підприємств в умовах воєнного стану / А. Ліщинський, М. Виклюк. Аграрна економіка. 2024. Т. 17, № 3-4. С. 31-38. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ae_2024_17_3-4_5
35. Мамонов К. А. Стейкхолдерно-орієнтований підхід до визначення інвестиційної привабливості будівельних підприємств / К. А. Мамонов, Д. О. Пруненко, В. О. Фролов, С. О. Фролов. Науковий вісник будівництва. 2024. Вип. 111. С. 160–165. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvb_2024_111_23
36. Мамонов К. Формування інтелектуальних систем інвестиційної привабливості будівельних підприємств та визначення впливу на них стейкхолдерів / К. Мамонов, В. Єсіна, Н. Матвєєва, О. Славута, В. Троян. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2022. № 2. С. 193-201. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fkd_2022_2_24
37. Найдовська А. О. Систематизація методик аналізу інвестиційної привабливості підприємства / А. О. Найдовська, Я. А. Андрієнко. Молодий вчений. 2023. № 6. С. 84-88. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2023_6_19
38. Оліфер Д. О. Суть та історичні аспекти інвестиційної привабливості аграрних підприємств в Україні / Д. О. Оліфер. Економіка і управління. 2025. Вип. 1. С. 139-146. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econupr_2025_1_22
39. Очередько О. О. Удосконалення підходів до підвищення інвестиційної привабливості промислових підприємств у інтегрованих структурах : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.04 / Очередько Олена Олександрівна ; Приазов. держ. техн. ун-т. Маріуполь, 2021. 18 с.
40. Павлова Г. Є. Інвестиційна привабливість підприємств у контексті їх економічної безпеки / Г. Є. Павлова, О. П. Атамас, Є. В. Марухніч. Бізнес Інформ. 2023. № 10. С. 112-117. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2023_10_15

41. Петрашевська А. Д. Методи оцінки рівня інвестиційної привабливості підприємства в повоєнний період / А. Д. Петрашевська, С. М. Колонтай, В. К. Романюк. Економічний простір. 2024. № 191. С. 345-347. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/есpros_2024_191_59
42. Погребняк А. Ю. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства / А. Ю. Погребняк, В. С. Лопатюк. Економічний вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". 2023. № 26. С. 79-83. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evntukpi_2023_26_15
43. Полінкевич О. М. Інвестиційна привабливість соціального підприємництва для релокованих підприємств / О. М. Полінкевич, В. В. Тринчук, В. В. Мальцева, В. М. Рудой. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 2. С. 56-61. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2024_2_10
44. Савицька О. В. Зміст і значення управлінського аналізу та оцінювання інвестиційної привабливості підприємства в контексті вдосконалення його фінансово-інвестиційної політики / О. В. Савицька, О. О. Плотніков. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 23. С. 105-114.
45. Седікова І. О. Інвестиційна привабливість харчових підприємств України в післявоєнний період / І. О. Седікова, І. І. Савенко, Д. В. Седіков. Економіка харчової промисловості. 2024. Т. 16, Вип. 4. С. 36-46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/echp_2024_16_4_7
46. Сидоров І. П. Формування інвестиційної привабливості молокопереробних підприємств : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.04 / Сидоров Іван Петрович ; Дніпров. держ. аграр.-екон. ун-т. Дніпро, 2020. 20 с.
47. Синюк О. Напрями підвищення інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств / О. Синюк. Аграрна економіка. 2024. Т. 17, № 1. С. 93-102. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ae_2024_17_1_11
48. Ситник Т. І. Механізми публічного управління уможливлення підвищення інвестиційної привабливості підприємств малого та середнього бізнесу / Т. І. Ситник. Суспільство та національні інтереси. 2025. № 11. С. 784-793. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/scentint_2025_11_67

49. Степанова А. Інструментарій стратегічного аналізу в оцінюванні інвестиційної привабливості підприємства / А. Степанова, С. Кальний. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. 2023. Вип. 2. С. 143-149. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Ekon_2023_2_19
50. Терещенко М. К. Удосконалення оцінки інвестиційної привабливості вугледобувного підприємства : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.04 / Терещенко Марина Костянтинівна ; Нац. гірн. ун-т. Д. . 19 с.
51. Тюріна А. А. ESG як нова парадигма оцінки інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств / А. А. Тюріна, А. О. Грищенко. Агросвіт. 2025. № 14. С. 160-169.
52. Холод Є. С. Оцінка сучасних підходів до проблеми аналізу інвестиційної привабливості підприємств / Є. С. Холод. Агросвіт. 2025. № 24. С. 252-256.
53. Чеберяко О. В. Оцінювання інвестиційної привабливості підприємств агропромислового сектору методом аналізу фінансових показників / О. В. Чеберяко, П. М. Дяченко. Modern economics. 2023. № 39. С. 158-164. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/modecon_2023_39_26
54. Чернецька О. В. Управління інвестиційною привабливістю підприємств машинобудування : дис. канд. екон. наук : 08.00.04 / Чернецька Ольга Василівна ; Приват. ВНЗ "Міжнар. ун-т фінансів". Київ, 2017. 278, [6] арк.
55. Чернецька О. В. Управління інвестиційною привабливістю підприємств машинобудування : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.04 / Чернецька Ольга Василівна ; ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіон. акад. упр. персоналом". Київ, 2017. 22 с.